

Transport av barn till och från daghemmet

Fallstudie: Bergans daghem

Emmy Kurkela

EXAMENSARBETE	
Arcada	
Utbildningsprogram:	Företagsekonomi
Identifikationsnummer:	18706
Författare:	Emmy Kurkela
Arbetets namn:	Transport av barn till och från daghemmet Fallstudie: Bergans Daghem
Handledare (Arcada):	Kaj-Mikael Björk
Uppdragsgivare:	
<p>Sammandrag:</p> <p>Små barn i åldern 0-5 år transporteras dagligen i trafiken. Platser som små barn transporteras till regelbundet är daghem och förskolor. Målet med denna undersökning är att utforska lagarna, riktlinjerna och rekommendationerna som styr och reglerar persontransporten i Finland. Fokuset ligger på transport av små barn inom huvudstadsregionen samt på hur transportprocessen ser ut inom småbarnspedagogiken och då barnen transporteras till och från daghemmet. Fallstudien berör dagvårdsenheten Bergans daghem i Esbo. I denna undersökning har en kombination av den kvalitativa och den kvantitativa forskningsmetoden använts. Den kvalitativa metoden har använts i form av semistrukturerade intervjuer med daghemspersonalen på Bergans daghem, medan den kvantitativa metoden har använts i form av enkäter som delades ut åt daghemsbarnens vårdnadshavare. Resultaten visar att transport av små barn regleras av både Finlands lagstiftning samt trafikmyndigheterna. Reglerna och rekommendationerna gällande persontransportens säkerhet är striktare då det är frågan om små barn. Då barnet lämnas på daghemmet övergår ansvaret från vårdnadshavarna till daghemspersonalen. Förberedelserna, planeringen och ansvarsfördelningen utgör grunden för utfärderna som görs med daghemsgrupperna utanför dagvårdsenhetens gränser. Bergans daghem använder sig av en utfärdsplan som botten för varje utfärd som görs med barnen. De transportmedel som används mest under utfärderna är de lokala bussarna; beslut görs på basis av vad som är smidigast och enklast. Majoriteten av vårdnadshavarna transporterar sina barn till och från Bergans daghem med bil. Besluten grundar sig främst på distansen mellan hemmet och daghemmet. Säkerhetsutrustningarna som vårdnadshavarna anser vara mest relevanta under dessa transporter är säkerhetsbälte, säkerhetsanordning och reflex. På basis av undersökningsresultaten kan det konstateras att persontransporten, närmare definierad som transport av små barn, är noga reglerad i vårt land. Enligt kraven och riktlinjerna inom småbarnspedagogiken skall utfärder som görs med barnen planeras i detalj. Detta görs i syfte att kartlägga och förebygga möjliga risker som transportprocessen kan innebära.</p>	
Nyckelord:	Persontransport, småbarn, säkerhet, småbarnspedagogik, daghem
Sidantal:	48
Språk:	Svenska
Datum för godkännande:	20.5.2019

DEGREE THESIS	
Arcada	
Degree Programme:	Business Administration
Identification number:	18706
Author:	Emmy Kurkela
Title:	Transportation of small children Case: Bergans daycare
Supervisor (Arcada):	Kaj-Mikael Björk
Commissioned by:	
<p>Abstract:</p> <p>Small children at the age of 0-5 are transported among traffic on a daily basis. Places that young children are transported to regularly are kindergartens and pre-schools. This thesis researches and explores the guidelines, laws and recommendation that regulates the passenger transport in Finland. The focus lies on the process of transporting young children in the metropolitan area and on how the process works within the early childhood education system, such as daycare centers. The case study studies the daycare unit Bergans daycare in Espoo. In this study, a combination of the quantitative and the qualitative research method has been used. The staff of the daycare center Bergans daycare were interviewed and questionnaires were distributed to the daycare children's parents. The result shows that the process of transporting small children is highly regulated by both Finnish legislation and the traffic authorities in Finland. There are strict rules and recommendations regarding the safety of young passengers. The preparation and the planning of the process of transporting a group of small children outside of the daycare unit is an essential part of the process. Bergans daycare mainly use local buses when moving from point A to B with the children. The majority of the parents use cars when transporting their children to and from Bergans daycare. The decision is primarily based on the distance between their home and the daycare center. The safety equipment that is considered to be most relevant during these transports is the safety belt, child safety seat and reflectors. Based on the result of the research, it can be stated that the passenger transport, more precisely defined as transport of young children, is carefully regulated in our country. According to the requirements and the guidelines of early childhood education, the process of transporting a group of children must be planned in detail. This has to be done in order to prevent possible risks that the transport process may entail.</p>	
Keywords:	Passenger transport, children, safety, early childhood education, daycare
Number of pages:	48
Language:	Swedish
Date of acceptance:	20.5.2019

INNEHÅLL

1	INLEDNING	7
1.1	Problemformulering	8
1.1.1	<i>Forskningsfrågor</i>	8
1.2	Syfte	9
1.3	Avgränsningar	9
2	TEORI	10
2.1	Persontransport med bil	10
2.1.1	<i>Skyddsanordningar för barn i bil</i>	11
2.2	Kollektivtrafik	15
2.2.1	<i>Säkerhet inom kollektivtrafik</i>	17
2.3	Barn i buss och tåg	17
2.4	Övriga undersökningar om transport av barn	18
2.5	Ansvar och försäkringar inom småbarnspedagogik	19
2.6	Utfärder och säkerhet inom småbarnspedagogik	20
2.7	Sammanfattning - teori	22
3	METOD	23
3.1	Undersökningsinsats och metodval	23
3.1.1	<i>Intervju</i>	23
3.1.2	<i>Enkät</i>	24
3.2	Datainsamling	24
3.3	Bearbetning av data	25
3.4	Kritik av källor och tillvägagångssätt	25
4	RESULTAT	25
4.1	Transport av barn inom småbarnspedagogiken	26
4.1.1	<i>Intervjuguiden</i>	26
4.1.2	<i>Förberedning</i>	27
4.1.3	<i>Transportsätt och säkerhet</i>	28
4.1.4	<i>Sammanfattning - intervju</i>	29
4.2	Transport av barn till och från dagvårdsenheten	30
4.2.1	<i>Enkätguiden</i>	31
4.2.2	<i>Val av transportmedel</i>	32
4.2.3	<i>Vad påverkar valet av transportsättet</i>	33
4.2.4	<i>Säkerhet</i>	39
4.2.5	<i>Sammanfattning - enkät</i>	40

5	DISKUSSION	40
5.1	Svar på forskningsfrågorna	43
6	AVSLUTNING	45
6.1	Fortsatt forskning.....	45
	KÄLLOR.....	47
	BILAGOR.....	49

Figurer

Figur 1. Bild på Britax babyskydd (lekmer.se).....	7
Figur 2. Bild på ISOFIX-fästteknik (halfords.com).....	8
Figur 3. Bild på Britax bilbarnstol (lastenturva.fi).....	9
Figur 4. Bild på Britax bältesstol (lastenturva.fi).....	9
Figur 5. ”Keskimmääinen matkojen jakauma päivittäisinä matkamäärinä Henkilöliikenne- netutkimuksen 2010-11 mukaan” (Julkisen liikenteen suoritetilasto 2015).....	15

Tabeller

Tabell 1. Resultattabell: Respondenternas kön, antal barn och barnens ålder	30
Tabell 2. Resultatdiagram ”Barnen transporteras till Bergans daghem med”	32
Tabell 3. Resultatdiagram ”Avståndet mellan hemmet och daghemmet påverkar valet av transportsätt”	33
Tabell 4. Resultattabell: Jämförelse av resultaten transportsätt och distans.....	33
Tabell 5. Resultatdiagram ”Barnets/barnens ålder påverkar på valet av transportsättet”	34
Tabell 6. Resultattabell: Jämförelse av barnens ålder och respondenternas åsikt.....	35
Tabell 7. Resultatdiagram: ”Antalet barn påverkar på valet av transportsättet”.....	35
Tabell 8. Resultattabell: Jämförelse av antal barn och respondenternas åsikt.....	36
Tabell 9. Resultattabell ”Miljön (vädret, temperaturen) påverkar på valet av transport- sättet”	37
Tabell 10. Resultattabell: Övriga orsaker som påverkar valet av transportsätt.....	38
Tabell 11. Resultatdiagram: Säkerhet.....	39

1 INLEDNING

Varje dag rör sig barn i olika åldrar i trafiken. Beroende på ålder och färdighet, tar de sig från plats A till B antingen till fots eller med hjälp av kollektivtrafik. Små barn i åldern 0-6 har dock inte än förmågan att röra sig på egen hand i trafiken, och är därför beroende av en förälder eller annan vuxen att transportera dem från plats A till B. Denna förflyttning kan ske på många olika sätt. Här i huvudstadsregionen har vi tillgång att röra oss med buss, tåg, metro, spårvagn eller något privatfordon som exempelvis en personbil.

Jag studerar logistik på yrkeshögskolan Arcada och har därmed fått lära mig en hel del om transport. Den största delen av min kunskap inom området gäller transport av gods. Detta fick mig att reflektera över hur processen egentligen ser ut då man övergår från transport av gods till transport av människor, närmare definierat små barn i åldern 0-5. Platser småbarn transporteras till dagligen är daghem, förskolor eller någon annan form av dagvård. Jag har själv två små barn som dagligen transporteras både till och från daghemmet, och dessutom inom dagvården i samband med utfärder och lekparkvistelser.

Jag har därmed valt att inrikta mitt examensarbete på transport av små barn med en fallstudie fokuserad på transport av barn till, från och inom dagvårdsenheten Bergans daghem. Bergans daghem är beläget i Esbo, Bergans och grundat år 1999. Daghemmet är indelat i två grupper med barn, en 0-3 års grupp och en 2-5 års grupp. Denna undersökning behandlar persontransport och säkerhet, med en tyngdpunkt på transport av små barn. Ämnet forskas ur ett teoretiskt och juridiskt perspektiv medan den empiriska undersökningen grundar sig på vårdnadshavarnas och daghemspersonalens synvinklar.

För att ytterligare klargöra uppbyggnaden av examensarbetet bör det nämnas att transport av barn till och från en dagvårdsenhet är ett ämnesområde som inte undersökts i samma omfattning och med samma avgränsningar som det görs i denna undersökning. På grund av detta finns det inte ett brett utbud av teoretisk information tillgängligt som stöder ämnesområdet i fråga. Av denna orsak har jag valt att i min teoretiska referensram även diskutera persontransport i allmänhet, säkerhetsanordningar för småbarn i

transportfordon samt samtliga regleringar inom småbarnspedagogik som kan tänkas ha en koppling till ämnet.

1.1 Problemformulering

Då man transporterar passagerare är säkerhet den främsta och viktigaste faktorn som måste tas i beaktande. I synnerhet då man transporterar små barn, som inte själv ännu har en fullständig uppfattning om trafikregler och vad som krävs för att hålla sig säker bland trafiken. Vårdnadshavaren är i främsta hand ansvarig för sitt eget barn och därmed också ansvarig över säkerheten gällande transporten till och från daghemmet. Men då barnet väl lämnats i dagvårdsenheten, övergår ansvaret till personalen på daghemmet. (Bra att veta om småbarnspedagogik 2018)

Eftersom vi här i huvudstadsregionen har en hel del kollektivtrafikmedel att välja mellan, bör också säkerheten i dessa fordon tas i beaktande. Det finns en hel del regler gällande barnsäkerhet i personbilar där bland annat väsentligheten av att använda säkerhetsbälte och bilbarnstol betonas (Bilbarnstolar 2018). Dock saknas ofta dessa säkerhetsredskap i kollektivtrafikfordonen, vilket kan anses vara en säkerhetsrisk då det gäller transport av barn inom kollektivtrafiken. Finlands lagstiftning innehåller bestämmelser om skyldigheten att barn använder säkerhetsbälte eller annan form av skyddsanordning, beroende på barnets ålder och typen av fordonet. (Vägrafiklag 729/2018 § 90)

Då barn transporteras på personalens ansvar i daghemmet, är oftast en fullvuxen ansvarig för flera barn. Detta betyder att en viss grad av struktur, ordning och planering måste ingå vid varje transportion av barnen utanför dagvårdsenheten.

1.1.1 Forskningsfrågor

- **Hur regleras persontransporten, närmare definierat transport av små barn, i Finland?**

Vad finns det för riktlinjer och rekommendationer? Vad står det i Finlands lagstiftning om ämnet?

- **Vad innebär transport av småbarn inom småbarnspedagogiken?**

Hur förbereder sig personalen för utfärder som görs med barnen utanför daghemsenhets gränser? Vad måste tänkas på? Hur tas säkerheten i beaktande?

- **Hur ser transportprocessen ut i praktiken på Bergans daghem?**

På vad grundar sig valet av transportsättet? Hur går förflyttningen av en grupp småbarn i ett transportfordon till i praktiken?

- **Hur transporteras daghemsbarnen till och från Bergans daghem?**

Vilka transportmedel används regelbundet då barnen transporteras till och från Bergans daghem? Vad påverkar valet av transportsättet? Vilka säkerhetsfaktorer ligger i fokus?

1.2 Syfte

Syftet med denna undersökning är att med hjälp av intervjuer, enkäter och litteraturstudier undersöka de olika förfaringssätt som används och som bör tänkas på då det gäller transport av barn till, från och inom en dagvårdsenhet. Ämnet undersöks ur olika synvinklar däribland vårdnadshavare, daghemmets personal samt Finlands lagstiftning.

1.3 Avgränsningar

Denna undersökning behandlar endast transport av barn i åldern 0-5 år. Ämnet är geografiskt avgränsat till Finland och huvudstadsregionen. Fallstudien är begränsat till Bergans daghem i Esbo. Bergans daghem är ett svenskspråkigt daghem för barn i åldern 0-5 år inom området Stor-Alberga. Personalen på daghemmet intervjuades den 25 mars 2019 och enkätsvaren insamlades från vårdnadshavarna under tidsperioden 29 april till 9 april 2019.

2 TEORI

Detta kapitel behandlar ämnet transport av människor, inklusive småbarn ur en teoretisk synvinkel. Litteraturen jag hänvisar till i min sekundärdatainsamling handlar främst om lagstiftning och regler gällande persontransport i privatfordon och inom kollektivtrafik samt säkerhetsanordningar och säkerhetsregleringar för barn i dessa transportfordon. Dessutom innehåller kapitlet teori och lagstiftning gällande ansvar och försäkringar inom småbarnspedagogik samt Esbo stads riktlinjer berörande transport av daghemsbarn i samband med utfärder.

2.1 Persontransport med bil

Då man transporterar personer i en personbil finns det regler som bör följas. Dessa regler och lagar finns till för att öka säkerheten och förebygga olyckor. I en personbil får det högst transporteras så många passagerare som det finns sittplatser för. Antalet sittplatser finns antecknade i registret av fordonet (Förordning om användning av fordon på väg 1257/1992 § 38). Barn och fullvuxna bör placeras i en bil på ett sätt som varken täcker förarens sikte eller stör förarens koncentration. (Förordning om användning av fordon på väg 1257/1992 §37). Enligt § 90 i vägtrafiklagen av den 10 augusti 2018 (729/2018) måste både förare och passagerare använda säkerhetsbälte då bilen rör på sig. Säkerhetsbältet bör vara fastspänt enligt godkänd skyddsanordning, vanligtvis är säkerhetsbältet skilt monterat för sittplatsen.

Lagen om användning av säkerhetsbälte i personbil har utvecklats enligt följande:

- År **1971** blev det enligt lagen bindande att installera säkerhetsbälten på framsätet av en personbil.
- Från och med år **1975** måste föraren samt passageraren på framsätet använda säkerhetsbälte då bilen är i rörelse.
- År **1981** måste personbilar även vara utrustade med säkerhetsbälten på baksätet.
- År **1982** blev det enligt lagen straffbart att inte använda säkerhetsbälte på framsätet.

- Från och med år **1987** måste även säkerhetsbälten användas av passagerare på baksätet.
- År **1994** blev det obligatoriskt att använda säkerhetsbälten på baksätet i en taxibil.
- Från och med år **1997** måste även lastbilar vara utrustade med säkerhetsbälten.
- Från och med år **1999** måste även bussar vara utrustade med säkerhetsbälten.
- År **2006** blev det obligatoriskt att använda säkerhetsbälten i både lastbilar och bussar.
- År **2011** började det diskuteras ifall förare som upprepade gånger försummar dessa ovannämnda lagar kan bli angivna ett körförbud. (Turvavyö lainsäädännössä 2018)

Detta kapitel är skrivet med syftet att kartlägga grundprinciperna och säkerhetsfaktorerna gällande persontransport i privatfordon.

2.1.1 Skyddsanordningar för barn i bil

Då småbarn transporteras i en personbil finns det ytterligare skyddsanordningar som bör följas. Enligt § 94 i Vägtrafikslagen av den 10 augusti 2018 (729/2018) räcker inte säkerhetsbälte till att trygga ett barn som är under 135 cm långa. En speciell skyddsanordning för barn installeras i fordon som personbil, paketbil och lastbil ifall ett barn transporteras i dem. En bakåtvänd barnstol får inte användas på en plats i fordonet som är utrustad med en krockkudde ifall det inte går att stänga av kudden för tiden av transporten.

Ett undantag är transport av barn under 135 cm i ett fordon i taxitrafik ifall en skyddsanordning för barn inte finns åtkomligt. I sådana fall bör barnet transporteras fastspänt i ett säkerhetsbälte på baksätet av taxifordonet. Enligt 88 a § i lag om ändring av vägtrafiklagen av den 31 mars 2006 (234/2006) får ”under korta sträckor transporteras ett eller flera barn som är tre år eller äldre då de använder bilbälte, om transportbehovet är tillfälligt och fordonet av denna orsak inte alls är utrustat med någon skyddsanordning för barn eller inte är utrustat med tillräckligt många sådana anordningar för barn.”

Ifall ett barn under 15 år transporteras i en personbil, paketbil eller lastbil tillsammans med sin vårdnadshavare är det vårdnadshavaren som är skyldig att se till att skyddsanordningen som används är godkänd och ändamålsenlig. Ifall barnet transporteras utan sin vårdnadshavare är det i sin tur föraren av fordonet som ansvarar för detta. (Vägförordning 729/2018 § 95)

Det finns olika lösningar på skyddsanordningar för barn beroende på deras ålder, vikt och längd. Grundreglerna då det gäller säker transport av barn i personbil är att en baby transporteras fastspänt i ett babyskydd och att småbarn under tre år transporteras fastspänt i en bilstol med ryggen mot färdriktningen. Orsaken till varför det rekommenderas att barn färdas med ryggen mot färdriktningen så länge som möjligt är att barnets huvud och nacke är mera skyddat än vad de är då barnet sitter framåtvänt. Det bör även minnas att baksätet alltid är det tryggare alternativet för barn. (Barn under 135 cm behöver en bilbarnstol när de reser 2018)

Alla babyskydd och barnstolar som finns att köpas på den finländska marknaden har ett så kallat E-godkännande. E-godkännandet innebär att dessa skyddsanordningar fullgör de säkerhetskrav som gäller för bilbarnstolar och babyskydd inom EU-området. Det finns även ytterligare test som är utvecklade för att mäta bilbarnstolarnas säkerhet så som Plus-testet som har utvecklats i Sverige av Nationalföreningen för Trafiksäkerhetens Främjande (NTF). Plus-testet är tillverkat för Sveriges marknader, liknande tester görs inte i andra länder i Europa. (Turvaistuimet: usein kysytyt kysymykset 2018)

E-godkännandet består av 5 grupperingar:

- Det finns två versioner av grupp **0**: babyskydd med viktgränsen > 10 kg och åldersrekommendationen > 9 månader och babyskydd med viktgränsen >13 kg och åldersrekommendationen >1,5 år.
- Grupp **1** står för bilstolar med viktgränsen 9-18 kg och åldersrekommendationen 6 månader – 4 år.
- Grupp **2** står för bilstolar med viktgränsen 15-25 kg och åldersrekommendationen 3 – 6 år.

- Grupp 3 står för bilstolar med viktgränsen 22-36 kg och åldersrekommendationen 5-11 år. (Turvaistuimet: usein kysytyt kysymykset 2018)

En baby kan transporteras i ett babyskydd tills barnets vikt överskrider babyskyddets maximivikt eller tills barnet växer så att huvudet höjer sig över huvudstödet övre kant. (Bilbarnstolar 2018)

Figur 1: Britax Römer Primo Babyskydd Cosmos Black (lekmer.se)

Det finns olika sätt att fästa babyskyddet i fordonet. Ett sätt är att fästa babyskyddet fast med hjälp av sittplatsens säkerhetsbälte. Fästtekniken med hjälp av säkerhetsbältet beror på modellen av babyskyddet och därför är det väsentligt att följa monteringsinstruktionerna noga. Det andra sättet är med hjälp av en ISOFIX-fästteknik som är en fästordning gjort för babyskydd och bilbarnstolar med viktgränsen 0-18 kg. (Barn i bil: ISOFIX-fästordning 2018)

ISOFIX är av en internationell standard vilket betyder att samma teknik används av alla bil – och bilbarnstolstillverkare. För att kunna fästa en bilbarnstol i fordonet med ISOFIX-fästtekniken kräver det att sittplatsen i fordonet har färdigt installerade ISOFIX-fästpunkter. Lika så måste babyskyddet eller bilbarnstolen vara försedd med de tekniska egenskaper som gör att den kan fästas fast med hjälp av ifrågavarande fästteknik. Fastfästningsprocessen med hjälp av ISOFIX är enkel eftersom mekanismen endast kräver att man fäster babyskyddet eller bilstolen till underlaget som i sin tur är fastspänt

i bilens färdigt installerade fästpunkter. Då man gjort detta hålls bilstolen eller babyskyddet på plats.

Då man vill lossa stolen från monteringen trycker man på en knapp varefter bilstolen eller babyskyddet går att lossas från underlaget. (Barn i bil: ISOFIX-fästanordning 2018)

Figur 2: ISOFIX-fästteknik (halfords.com)

ISOFIX- fästanordning är utvecklad för att minska felmontering av barnens skyddsanordningar. Enligt Trafikskyddets undersökning monteras endast 30 % av bilbarnstolar rätt som fastfästs med hjälp av sittplatsens säkerhetsbälte. Däremot visar undersökningen att 96 % av bilbarnstolarna monteras rätt då ISOFIX-fästtekniken används. ISOFIX är inte installerade i alla fordon men från och med november 2014 blev det enligt lag bindande att installera ISOFIX i alla bilar – och paketbilar som tillverkas efter det.

Då man köper en bilbarnstol med ISOFIX bör man kontrollera listan på bilmodeller som är godkända för den ifrågavarande bilbarnstolen. (Barn i bil: ISOFIX-fästanordning 2018)

Då barnet växer ut sitt babyskydd skall barnet transporteras i en bilbarnstol på baksätet med ryggen mot färdriktningen. Detta är det säkraste sättet för småbarn i åldern 0-3 att transporteras. Nästa steg för barn i lekåldern är att transporteras i en bilbarnstol som fästs med säkerhetsbälte, en så kallad bältesstol. (Bilbarnstolar 2018)

Figur 3 och 4: Bild på Britax bilbarnstol och bältesstol (lastenturva.fi)

Enligt Trafikskyddet bör inte en bilbarnstol och dess fästsystäm användas i mer än sju år. Dock varierar den officiella rekommendationen för maximal användningstid beroende på modell och tillverkare. Ifall bilbarnstolen är med om en kraftig kollision bör den ersättas med en ny även då skadorna på stolen inte är synliga. Detta på grund av att bilbarnstolen kan ha skadats av smällen och inte längre uppfyller de säkerhetskrav som begärs. (Bilbarnstolar 2018)

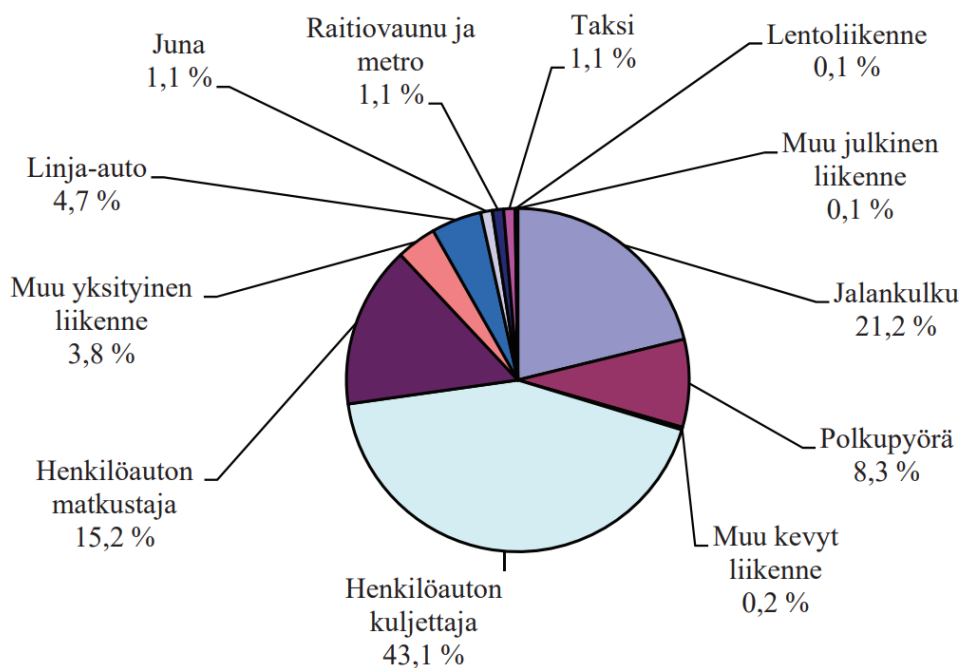
Detta kapitel är skrivet med syftet att klarlägga säkerhetsreglerna och rekommendationerna för småbarn i transportfordon. Det bör nämnas att dessa rekommendationer gäller inom Finland. Rekommendationerna i Norden är relativt likställda men det finns en del smådetaljer som varierar mellan ländernas bilbarnstolsrekommendationer.

2.2 Kollektivtrafik

Enligt 1§ i kollektivtrafiklagen av den 13 november 2009 (869/2009) syftar kollektivtrafik på ”allmänt tillgänglig eller beställningsbar, för transport av flera människor avsedd yrkesmässig busstrafik (...) och spårtrafik som bedrivs enligt trafikavtalsförordningen”.

I huvudstadsregionen är vi omringade av ett brett utbud av kollektivtrafikmedel. Dessa transportmedel består av buss, tåg, metro och spårvagn. Enligt undersökningen Henkilöliikennetutkimus 2010-11 publicerad i Julkisen liikenteen suoritetilasto 2015 rör sig 62,1 % av befolkningen med personbil eller annat privattransportfordon dagligen. Undersökningen i fråga visar indelningen av transportsätten befolkningen använder sig

av i sina dagliga resor. I denna undersökning är även taxitrafik och flygtrafik medräknat. Den resterande antal passagerare använder kollektivtransportmedel enligt följande uppdelning: Busstrafik 4,7 % Tågtrafik 1,1 %, Spårvagn – och Metrotrafik 1,1 %, Taxitrafik 1,1 % , Flygtrafik 0,1 % och annat kollektivtransportmedel 0,1 %. Den resterande procenten rör sig till fots 21,2 % cykel 8,3 % eller med annan form av lätttrafik 0,2 %.

Figur 5: "Keskimääräinen matkojen jakauma päivittäisinä matkamäärinä Henkilöliikennetutkimuksen 2010-11 mukaan"

Fastän över hälften av befolkningen dagligen använder sig av ett privatfordon, är antalet passagerare i kollektivtrafiken på en årsnivå hög. År 2015 var antalet passagerare i kollektivtrafiken i Finland allt som allt 599,4 miljoner. (Julkisen liikenteen suoritetilasto 2015)

Inom huvudstadsregionen ansvarar kommunförbundet Helsingforsregionens trafik HRT (Finska: Helsingin seudun liikenne HSL) och det statliga järnvägsbolaget VR-Group Ab (Finska: VR-Yhtymä Oy) för en stor del av kollektivtrafikens verksamhet.

Detta kapitel är skrivet för att bevisa kollektivtrafikens betydelse inom persontransport i Finland. Därmed kan det kopplas till ämnet om transportmedel barn transporteras med.

2.2.1 Säkerhet inom kollektivtrafik

”Föraren och passagerarna skall under körning använda för sittplatsen monterat bilbälte eller vara fastspända i någon annan skyddsanordning (...) i bussar” (Lag om ändring av vägtrafiklagen 234/2006 §88). Denna skyldighet kan befrias av statsrådet ifall transporten eller köruppdraget är av en speciell art. I kollektivtransportmedel såsom bussar inom huvudstadsregionen är det tillåtet att stå även då bussen är i rörelse. Då är rekommendationen att passageraren skall hålla i en stång eller en säkerhetsslinga som hänger från taket på bussen. Detta rekommenderas för att förebygga olyckor som kan ske ifall chauffören är tvungen att utföra plötsliga bromsningar. (Turvallisuusohjeita 2018)

Enligt §91 i vägtrafiklagen av den 10 augusti 2018 (729/2018) är det obligatoriskt att informera passagerare om deras skyldighet att använda säkerhetsbälte eller annan skyddsanordning under körningen. Detta kan göras antingen av föraren, konduktören, en utsedd gruppledare eller reseledare. Alternativt kan en synlig informerande skylt installeras. Skylten bör vara synlig för alla passagerare.

2.3 Barn i buss och tåg

De säkerhetsregler och lagar som räknades upp i det ovannämnda kapitlet gäller naturligtvis för barn. Därtill finns det en del till regler och lagar som bör tillämpas då det är frågan om små barn som färdas i ett kollektivtrafikmedel så som buss, tåg, spårvagn eller metro.

Då små barn färdas i förortstrafikmedel sitter de ofta i en barnvagn. Barn i åldern 0-6 samt en fullvuxen i deras sällskap får åka utan biljett i alla Helsingforsregionens trafikmedel. Barnet behöver inte sitta i vagnen under transporten. På Helsingforsregionens Trafiks (HRT) hemsidor nämns ingenting om tillgängliga skyddsanordningar. Däremot står det att personen som reser med barnet måste se till att barnet sitter i bussen på ett tryggt sätt. Barnvagnarnas måste låsas med de lås barnvagnarna är utrustade med och de bör säkerställas på ett sätt som förhindrar dem från att falla omkull. I bussen finns skilda krokar som kan fästas fast i barnvagnen för att hindra dem från att röra på sig under transporten. (I trafikmedlen 2018)

Alla HRT bussar samt de flesta tåg-och spårvagnarna har ett utrymme som är speciellt reserverat för barnvagnar. Då man stiger ombord på en buss med en barnvagn skall man använda sig av mittdörrarna. De flesta tåg och bussar inom huvudstadsregionen är låggolvsbussar. Detta underlättar både lastningen och lossningen av barnvagnen. I Helsingfors trafikerar också äldre modeller av spårvagnar som har högt golv. Till dessa skall vagnen alltid lyftas så att handtaget riktas mot fordonet. Då man önskar att stiga av en buss eller spårvagn finns det speciella tryckknappar åt passagerare med barnvagn. Dessa ska användas så att chauffören vet att det är en passagerare med barnvagn som önskar stiga av bussen. Då vet chauffören att öppna mittdörrarna och eventuellt sänka höjden på bussen. (I trafikmedlen 2018)

U-linjers bussar, det vill säga HRT:s bussar som rör sig utanfört HRT-området, och andra fjärrtrafikmedel har skilda regler gällande barn och barnvagn. Passagerare måste i vanliga fall betala en avgift för barnvagnen och den måste packas skilt i lastutrymmet. HRT:s regler gällande biljettfrihet för barn samt för passagerare med barnvagn gäller inte inom fjärrtrafiken. (U-trafik 2018) Transportvillkoren inom fjärrtrafiken varierar beroende på företaget. Långfärdsbussföretaget OnniBus.com Oy: skriver har följande transportvillkor gällande barn: ”Ett barn får inte resa i förälderns famn. Om du reser med ett barn kan du ta med en bilbarnstol. Onnibus tillhandahåller inte bilbarnstolar. Barn som reser i bussen måste använda det säkerhetsbälte eller säkerhetsanordning som finns på sittplatsen”.

För barn i skolåldern som rör sig i trafiken under skoltid finns det ytterligare bestämmelser. Det finns till exempel en handbok om skolresor och skolskjuts publicerad av Opetushallinto 2011. Ämnet kommer inte att vidare diskuteras i denna undersökning eftersom syftet i detta arbete behandlar småbarn i åldern 0-6.

2.4 Övriga undersökningar om transport av barn

Det har gjorts en del undersökningar om hur familjer med barn tar sig från punkt A till punkt B samt med vilket transportsätt barnen tar sig till skolan på olika ställen i världen. I Arlene Tigar McLarens artikel Families and transportation: Moving towards multimodality and altermobility framkommer det att även då personbil har undersökts vara det

centrala transportsättet familjer med barn använder sig av, har också lätt-trafiken (promenad, cykling) och kollektivtrafiken blivit mer och mer populär kring barnfamiljer. Detta beror bland annat på den ökade medvetenheten om hållbarhet och klimatförändring samt rörlighetens positiva påverkan på människans hälsa. Undersökningen visar också att familjens ekonomi också har en påverkan på val av transportsätt, eftersom ägandet och användning av personbil bidrar till en del utgifter. Tigar Mclarens undersökning är begränsat till Nord Amerika.

Storstäder har blivit allt mer populära boplatser i dagens läge. Med barnen i fokus, är det viktigt att dessa städer är barnvänliga och främjar barnens individuella rörlighet. Karen Malones och Julie Rudners undersökning *Child-Friendly and Sustainable Cities: Exploring Global Studies on Children's Freedom, Mobility, and Risk* kartlägger statistik och tidigare undersökningar om barnens rörlighet runt omkring världen. Finland har varit med i deras globala omfång om barn som promenerar till skolan (till skillnad från att bli transporterad med bil). I denna omfång landar Finland i "High Range" zonen och blir rankad som landet med fjärde högsta antalet barn som tar sig till och från skolan till fots. I denna undersökning deltog 13 andra länder, däribland England, Canada och USA.

Detta kapitel har skrivits med syftet att bevisa tillgängligheten av tidigare vetenskaplig undersökning som berör ämnet transport av barn, även då dessa undersökningar inte behandlar ämnet med samma avgränsningar (Finland, Huvudstadsregionen, Barn i ålder 0-6) som det görs i denna undersökning.

2.5 Ansvar och försäkringar inom småbarnspedagogik

I Esbostad Plan för småbarnspedagogik på svenska i Esbo 2017 definieras småbarnspedagogik enligt följande: "Småbarnspedagogiken är en del av det finländska utbildningssystemet och ett viktigt skede i barnets växande och lärande (...) Småbarnspedagogiken stödjer och kompletterar hemmens fostrande uppdrag och bidrar till barnens välbefinnande". Då det gäller transport av barn till och från daghemmet är vårdnadshavaren ansvarig för barnet och dess säkerhet. Ansvaret övergår till dagvårdspersonalen då barnet väl lämnats i dagvårdsenheten. (Att lämna och hämta barnet 2018)

Inom småbarnspedagogiken finns det bestämmelser över gruppstorlekar samt hur många barnskötare det skall finnas per grupp. Dessa bestämmelser grundar sig på Lagen om Småbarnspedagogik 540/2018 samt kommunernas individuella regler. Grundprincipen är att ”I en daghemsgrupp får samtidigt finnas högst ett sådant antal barn som motsvarar tre (...) anställda”. (Lagen om Småbarnspedagogik 540/2018 §35)

Daghemsbarnen inom Esbo stad är försäkrade med en olycksfallsförsäkring av försäkringsbolaget Lähitapiola. Olycksfallsförsäkring täcker försäkringen av daghemsbarn i hel – och deltidsvård och gäller också under utfärder som ordnas av dagvårdsenheten. Fastän vårdnadshavaren är ansvarig för barnet under resorna från – och till dagvårdsenheten, är barnet försäkrat utav olycksfallsförsäkringen under dessa resor. Förutsättningen är dock att resan är direkt och att den kortaste sträckan för tur-och returesorna används. (Lähitapiola 2014)

Detta kapitel är skrivet för att kartlägga vem som bär ansvaret av barnen och hur de är försäkrade under transporten till, från och inom dagvårdsenheten.

2.6 Utfärder och säkerhet inom småbarnspedagogik

Dagvårdsenheterna i Esbo har också specifika säkerhets – och utfärdsanvisningar som beaktas under utfärder som görs med daghemsbarnen. I Svenska bildningstjänsternas Säkerhetsanvisningar för Småbarnspedagogiken och Förskoleundervisningen framkommer det att varje daghemsenhet bör göra upp en allmän utfärdsplan som behandlar korta utfärder med barnen till bekanta och närliggande destinationer, t. ex en lekpark i näromgivningen. Denna utfärdsplan skall behandlas, diskuteras och utvecklas tillsammans med personalen varje år. Dessutom skall en individuell utfärdsplan göras för större heldagsutflykter eller utflykter som görs till en mer obekant miljö. Dessa utfärder kan innehålla större säkerhetsrisker och därmed måste personalen planera varje utflykt grundligt samt kartlägga alla risker och situationer som kan ske under utfärden och på så sätt förebygga olyckor på bästa möjliga sätt. Följande uppgifter skall antecknas i utfärdsplanen:

- Lista på barn och vuxna som deltar i utfärden
- Personalen som deltar samt deras ansvarsfördelning under utfärden
- Destinationens säkerhetsrisker
- Plan för agerande vid avvikande situationer
- Transportsätt till och från destinationen (även vid fall av undantag)
- Tidpunkt för start och avslut av utfärden
- Utrustning
- Hur vårdnadshavarna skall bli informerade om utfärden

(Säkerhetsanvisningar för Småbarnspedagogiken och Förskoleundervisningen)

Bifogat (bilaga 1) Bergans daghems individuella utfärdsplansbotten.

Alla barn och vuxna som tar del av utfärden, till exempelvis en närliggande lekpark, skall färdas tillsammans som en grupp längs vägar ägnade för lätt-trafik och fotgängare. Då utfärden sker då det är mörkt ute skall vägtrafiklagens (267/81) instruktioner om reflexer tillämpas. (Säkerhetsanvisningar för småbarnspedagogiken och förskoleundervisningen 2017).

Då barnen är på daghemmets ansvar och rör sig utanför daghemsenheten, bör säkerhetsbälten användas i alla fordon. I bussar skall denna regel tillämpas på alla sittplatser som är utrustade med säkerhetsbälten. I fall barnen transporteras i bil får inte barn under tre år färdas i bilar utan skyddsanordning. Personalen får inte transportera barnen i sina egna bilar. Vid fall av små olyckor som kräver vård på en hälsostation, transporteras barnen med taxi. I detta fall får också under tre åringar transporteras på baksätet med säkerhetsbälte. (Säkerhetsanvisningar för småbarnspedagogiken och förskoleundervisningen 2017)

HRT Helsingforsregionens trafik har inom Varhaiskasvatuksen liikkumissuunnitelma skapat en guide ”Barn rör sig klokt” avsedd för dagvårdsenheter och klubbar. Guiden är tillverkad med syftet att öka medvetenheten om olika transportsätt och därmed engagera barn, föräldrar och dagvårdspersonalen att föredra lätt-trafik och kollektivtrafik. (Barn rör sig klokt 2018).

2.7 Sammanfattning - teori

På basen av den presenterade litteraturundersökningen kan det konstateras att i likhet med transport av gods finns det flertals med lagar och regler som reglerar processen av persontransport i Finland. Reglerna angående användning av säkerhetsbälte och övriga skyddsanordningar har blivit striktare genom åren. Då det kommer till små barn är rekommendationerna även strängare. Rekommendationerna varierar enligt barnets ålder, vikt och längd. Ur ett säkerhetsperspektiv är barnets placering i ett privatfordon avgörande.

Under det senaste årtiondet har det blivit obligatoriskt att säkerhetsanordningar finns till passagerarnas förfogande även i bussar. Bussarna som detta gäller är huvudsakligen fjärrtransportfordon och abonnerade bussar. Detta bör även informeras åt passagerarna på ett tydligt och klart sätt. I lokala bussar i huvudstadsregionen är det dock tillåtet att till och med stå upp då bussen är i rörelse och säkerhetsanordningar finns inte tillgängligt för alla passagerare. Då passagerare färdas med barn och barnvagnar i ett kollektivtrafikfordon är det väsentligt att barnvagnen säkerställs och att barnets trygghet försäkras.

Då det gäller transport från och till daghemmet är vårdnadshavaren ansvarig för sitt barn. Ansvaret övergår till dagvårdspersonalen då barnet lämnas inom dagvårdsenhetens verksamhetsområde. Dock är barnet försäkrat under tur – och returesorna ifall den kortaste sträckan hem och tillbaka utväljs. Barnet är också försäkrat av en olycksfallsförsäkring under verksamhet som ordnas utanför dagvårdsenheten av dagvårdspersonalen som till exempel utfärder och parkvistelser.

Då barnen är på dagvårdspersonalens ansvar och barnen skall förflyttas från punkt A till B, ligger planeringen i fokus. Det är mycket som bör tänkas på då flera barn skall transporteras på samma gång och en utfärdsplan skall uppgöras. Personalen får inte använda sina egna personbilar för att transportera barnen, därmed sker förflyttningen huvudsakligen till fots eller/och med kollektivtrafikfordon.

3 METOD

Valet av forskningsmetod vid en undersökning baserar sig på vilken typ av undersökning som är i fråga och vilken slags resultat forskaren önskar sig nå. Forskningsmetodiken indelas traditionellt i två delområden; kvantitativ forskning och kvalitativ forskning. Kvantitativ forskning är en metod där numerisk data samlas in för att sedan analysera sambandet mellan teorin och den statistik som datainsamlingen resulterat i. I den kvantitativa datainsamlingen används frågeställningar som kan mätas med siffror (Bryman 2012, 160). Den kvalitativa forskningsmetoden analyserar och tolkar däremot icke-mätbara faktorer som exempelvis respondentens ordval och sätt att reagera. (Bryman 2012, 380)

Det finns flera olika sätt att tillämpa dessa två forskningsmetoder och därmed också flera olika sätt att samla in data inför en undersökning. Även en kombination av dessa två forskningsmetoder kan användas i en och samma undersökning. (Bryman 2008)

I detta kapitel beskrivs de metoder jag använder mig av för att genomföra denna undersökning. Eftersom jag använder mig av en kombination av kvantitativa och kvalitativa metoder dvs enkät, intervju och sekundär datainsamling, definieras dessa datainsamlingsmetoder samt mitt personliga tillvägagångssätt.

3.1 Undersökningsinsats och metodval

Datainsamlingen påbörjas med en sekundärdatainsamling. Därefter övergår undersökningen till primärdatainsamling i form av semistrukturerade intervjuer med daghemspersonalen samt enkäter som delas ut åt vårdnadshavarna på daghemmet.

3.1.1 Intervju

För att närmare fokusera min undersökning på transport av barn inom en dagvårdsenhet använder jag mig av den kvalitativa forskningsmetoden och skapar semistrukturerade intervjufrågor som baserar sig på min teoretiska referensram. Intervjuerna görs med personalen på Bergans daghem och syftet är att undersöka transporterna av barnen som görs under dagvårdsdagen på personalens ansvar. Orsaken till att jag väljer att använda

mig av semistrukturerade intervjuer som metod är att fördjupa undersökningen med personalens insatser och synvinklar om forskningsämnet i fråga.

Intervjuer kan tillhöra både den kvantitativa och kvalitativa forskningsmetoden. Det är strukturen på intervjun som avgör vilken forskningsmetod den representerar. Intervjuer inom den kvalitativa forskningsmetoden, kvalitativa intervjuer, är mindre strukturerade än vad intervjuerna inom den kvantitativa forskningsmetoden, surveyintervjuer, är. Syftet med ostrukturerade eller semi-strukturerade intervjuer är att lämna mera utrymme för intervjupersonernas egna synsätt och uppfattningar och därmed struktureras frågorna i en mån som betonar det generella i frågan, i stället för att strukturera dem med ett syfte att komma fram till ett specifikt resultat (Bryman 2008).

3.1.2 Enkät

För att ytterligare fördjupa min undersökning utvecklar jag en enkät som delas ut åt vårdnadshavarna på daghemmet. Dessa enkätfrågor skapas med syftet att få en helhetsbild på transportsättet barnen transporteras till och från daghemmet och vad som påverkar valet av transportsättet. Motiveringen till att jag använder mig av enkäter vid detta skede av undersökningen är att jag önskar mig få så många svar som möjligt för att nå en helhetsbild gällande de olika transportsätten som används i verkligheten och varför.

Enkät är en vanlig metod som används inom kvantitativ forskning. Enkäter består av frågor och/eller påståenden som respondenterna sedan svarar på. Det finns olika skalor som kan användas då man strukturerar en enkät. En vanlig skala inom kvantitativ forskning är Likert skalan som påhittades av Rensis Likert. Skalan går ut på påståenden, inte frågor. Påståendena måste alla sättas i relation till samma forskningsämne. (Bryman 2012, 166)

3.2 Datainsamling

Tre personer från personalen på Bergans daghem intervjuas den 25 mars 2019. Intervjuerna utförs med var och en individuellt i daghemmets utrymmen. Intervjun bandas och transkriberas. Frågeformulären, tillsammans med instruktioner och en beskrivning på syftet av forskningen, delas ut på barnens hyllor på daghemmet den 29 mars 2019. I in-

struktionerna blir vårdnadshavarna bädda att lämna in den i fyllda frågeformulären till daghemmet senast den 9 april 2019.

3.3 Bearbetning av data

Efter datainsamlingsprocessen återstår analyseringen av data som blivit insamlad. I detta fall analyseras respondenternas svar på både intervjuerna och enkäterna. Eftersom frågorna i intervjuerna och enkäten skiljer sig från varandra och undersöker skilda ämnesområden inom huvudämnet, är det inte i mitt intresse att jämföra dessa med varandra. Däremot analyseras svaren i resultatkapitlet (kap 4) och dess koppling med teorin och forskningsfrågorna tolkas och diskuteras i diskussionskapitlet (kap 5).

3.4 Kritik av källor och tillvägagångssätt

I denna undersökning är det viktigt att tänka på att den berör relativt nya forskningsfrågor som inte blivit utforskade i samma grad, ur samma synvinkel och med samma avgränsningar som de är i detta examensarbete. Till följd av naturen på undersökningen råder det en brist på vetenskapliga artiklar. De vetenskapliga artiklar som hänvisas till i kapitel 2.4, behandlar transport av barn med en tyngd på övriga geografiska områden samt barn i olika åldrar. Detta bidrar till att teorin innehåller information som nödvändigtvis inte direkt behandlar själva forskningsfrågan inom samma geografiska forskningsområde, men som visserligen nog stöder ämnet i fråga. Däremot har intervjuerna och enkäten används för att fördjupa kunskapen ur synvinklar som direkt kan kopplas till forskningsfrågorna och syftet.

4 RESULTAT

I detta kapitel presenteras svaren som insamlades under intervjuerna med daghemspersonalen samt de resultat som insamlades av vårdnadshavarna med en frågeformulär. Intervjun behandlar ämnesområdet transport av barn *inom* dagvårdsenheten, dvs då barnen förflyttas på daghemspersonalens ansvar. Enkäten ger svar på transport av barn *till* och *från* Bergans daghem ur vårdnadshavarnas synvinkel, då ansvaret av barnet/barnen ligger hos vårdnadshavarna. Den transkriberade intervjun är bifogat som bilaga 2 och enkätguiden som bilaga 3.

4.1 Transport av barn inom småbarnspedagogiken

Alla tre personer som intervjuades i samband med denna undersökning är anställda på daghemsenheten Bergans daghem. Personerna som intervjuades presenteras som person **x**, **y** och **z** på grund av att jag i samband med ansökan om forskningslov till svenska bildningstjänsterna bundit mig vid att presentera undersökningensresultaten så att enskilda personer inte går att identifieras. Jag intervjuade **person x** som är ledare inom småbarnspedagogik, **person y** som är barnskötare inom småbarnspedagogik och **person z** som är lärare inom småbarnspedagogik. Som chef är **person x** ansvarig för hela enheten, medan **person y** arbetar i gruppen med barn från 0-2 år och **person z** i gruppen med barn från 2-5 år. **Person x** har jobbat på Bergans daghem sedan år 2004, **person z** sedan år 2017 och **person y** sedan år 2018.

4.1.1 Intervjuguiden

Följande intervjufrågor användes under intervjuerna med personalen:

- Vad är din position/titel i Bergans daghem?
- Hur länge har du jobbat på Bergans daghem?
- Vilken ålders barn hör till ditt ansvarsområde?
- Hur förbereder ni er för en utfärd med barnen? Vad bör tas i beaktande före ni lämnar daghemsgården?
- Vilka transportsätt använder ni er av med barnen?
- Vad påverkar beslutet av transportsättet?
- Vad måste tas i beaktande då ni befinner er i ett transportfordon med många barn?
- Påverkar barnens ålder på antingen mängden utfärder ni gör med dem eller på distansen av utfärden?
- Anser ni att transportfordonen ni använder er av erbjuder tillräckliga säkerhetsanordningar för små barn?
- Har ni något annat att tillägga om ämnesområdet ”transport av barn inom en dagvårdsenhet”?

4.1.2 Förberedning

Varje utfärd som görs med barnen utanför dagvårdsenhetens utrymmen bör vara väl planerad. Det är mycket som måste tänkas på innan gruppen lämnar daghemsgården. *”Dom (personalen) på hur dom skall handla i olika situationer, vad dom skall ta för bussar och vad det finns för risker och vad dom skall beakta under utfärden”* säger person x. I samband med detta skall personalen fylla i en utfärdsplan som innehåller information om utfärden. Utfärdsplanen görs inför varje större utfärd specifikt. I fall det är frågan om en vardaglig utfärd till lekparken eller skogen i närområdet, gör personalen upp en utfärdsplan för dessa destinationer på ett årligt basis, som sedan kan stå som grund för dessa utfärder under det året.

”Innan vi far från dagisgården, så räknar vi att alla e på plats, alla barn får västar på sig och västen har namnet på daghemmet och telefonnumret på sig så att någon utomstående kan ringa ifall något. Vi gör en kö, barnet får ett par. Ibland har dom ett rep som dom kan hålla i o ibland får de hålla i varandras händer. Så går en vuxen alltid först och en sist” berättar person z.

Därtill bör personalen vara väl utrustade med behövligt redskap inför utfärden. Utfärdsplanen innehåller en ”kryssa för” lista på saker som skall vara med på utfärden. *”Där är en lista på olika saker där man skall kryssa i vad allt man har med sig. Vi har en ryggsäck som har ganska mycket färdigt, extra blöjor, första hjälp – saker, papper. Så brukar vi ta busskortet med och telefon och lista på hur många vi är”* säger person z.

Att känna igen och förebygga risker och olika situationer är väsentligt; *”Man är alltid förbered för allt möjligt”* kommenterar person y. Personalen har till exempel planerat på att börja ta bild på barngruppen precis innan de startar. På så sätt skulle man ha en bild på varje barn i de kläder de har på utfärden. Detta är speciellt behövligt i situationer då barngruppen som deltar i utfärden är större, i fall något barn skulle försvinna eller tappa bort sig. Personalen måste också vara förberedda på att allt under utfärden inte går precis som planerat, och då måste de ha en plan B. *”Sånt som man kanske inte kan påverka på är att vi har dubbelvagnar så alltid ryms vi kanske inte med i en buss till exempel. Det har inte hänt oss ännu, men man måste i princip i akta det att ifall vi inte ryms med*

två vagnar in så när går nästa buss, så att vi alla ändå hinner dit vi är på väg” påpekar person y..

4.1.3 Transportsätt och säkerhet

Personerna x, y och z är alla enade om att lokal buss är det huvudsakliga transportsättet som de använder sig av med barnen. Därtill använder de sig av tåg i bland. Metro och spårvagn utesluts inte heller, men dessa används mycket sällan. De promenerar då destinationen är inom ett lämpligt avstånd. Personalen får inte transportera barnen i sina egna bilar. Ifall det sker en olycka och barnet behöver vård, transporteras barnet med en taxibil till hälsostationen tillsammans med en vuxen.

Valet av transportsättet *”påverkas dels av de riktlinjer vi har och dels av vad som är lämpligast. Användning av abonnerad buss beror på vart vi ska och på ekonomiska resurser”* förklarar person x. Även smidigheten ligger i fokus då det handlar om att förflytta sig bland trafiken med många och små barn: *”Hur man enklast tar sig därifrån vi startar dit vi är på väg. Speciellt nu när dom är så små som vi åker med, så fast man kanske ibland skulle vara snabbare med tåg framme, så väljer man buss om den går från dörr till dörr så att säga”* påpekar person y.

Då personalen befinner sig i ett transportfordon med många barn är det viktigt att ha alla barn inom synhåll och tillräckligt nära för att hinna reagera i fall något skulle hända. Alla barn skall ha en egen sittplats, dom minsta sitter i vagnen och sitter där under hela utfärden. Barnen ges instruktioner om att sitta på sin plats med ryggen mot ryggstödet. Personalen delar ofta upp sig i fall gruppstorleken är stor, så att en vuxen är ansvarig för en del av gruppen och den andra vuxna för den andra delen. Då gruppen stiger på och av bussen går en vuxen först och en sist, på så sätt försäkras de sig att alla kommer på och av transportfordonet i tid.

Barnets säkerhet ligger i högsta fokus då daghemsgruppen rör sig utanför dagvårdsenheten. Som svar på frågan: **Anser ni att transportfordonen ni använder er av erbjuder tillräckliga säkerhetsanordningar för små barn?** uttryckte sig både person x och person y att avsaknaden av säkerhetsbälten i de lokala bussarna innehar en viss risk. Det är delvis på grund av att säkerhetsbälten inte finns tillgängligt i de lokala bussarna, som

personalen anser att det är extra viktigt att barnen sitter samlade under färden i bussen. På så vis finns en vuxen tillräckligt nära för att kunna hjälpa till vid fall av krock, vändningar och plötsliga förändringar i hastigheten. Det skall också alltid finnas tillräckligt många vuxna per barngrupp med på utfärden. Person x tillägger dessutom att det står i Esbo stads anvisningar att i fall daghemmet åker abonnerad buss, får de endast använda sig av bussar som är utrustade med säkerhetsbälte.

Barnens ålder har enligt person x och y en viss påverkan på mängden utfärder som görs med dem, dels på grund av att de helt minsta inte har samma behov av det och dels för att de små trivs bra av regelbundna rutiner; *”Det inverkar ganska mycket på deras dag efter att man kommer tillbaka, man märker att dom är hungriga, dom är trötta och dom är kanske till och med lite oroliga efter att man varit någonstans (...) för att det lite avviker och det är säkert också för dem tungt för att det blir en annorlunda dag. Så man kanske inte helt varje månad är på väg någonstans, eller varje vecka”* förklarar person y.

Säkerhetsmässigt kan det till och med kännas tryggare att åka med dom små, eftersom de flesta oftast sitter i vagn. Person x tillägger att det som har en större betydelse än själva åldern då det är frågan om säkerheten under utfärder och övriga vistelser utanför daghemmet och daghemsgården, är storleken på gruppen och hurdana barn det är frågan om *”Det måste kännas tryggt för vuxna att gå”*. Person z tycker inte att åldern påverkar på varken mängden eller distansen av utfärderna men instämmer med att det måste vara tillräckligt med vuxna med och dessa vuxna måste ha en känsla av att de har koll på situationen.

4.1.4 Sammanfattning - intervju

Sammanfattningsvis kan det konstateras att planeringen, uppdelningen och förberedningen står som grundpelare i processen av att röra sig tillsammans med en grupp med små daghemsbarn utanför daghemsenheten. Allmänna riktlinjer står som grund för hur utfärderna bör planeras, vad som skall packas med samt vad som måste tänkas på för att kunna förebygga risker och agera rätt vid olika situationer. Barnen är alltid klädda med reflexväst då de rör sig utanför dagvårdsenheten. De promenerar i grupp, parvis med en från personalen först och en sist.

Bergans daghem använder sig huvudsakligen av lokala bussar som transportsätt. Då de befinner sig i ett transportfordon är det väsentligt för säkerheten att barnen sitter ner på sina platser, med ryggen mot ryggstödet och att de sitter samlade nära personalen. På detta sätt kan personalen på bästa möjliga vis hjälpa till ifall något händer. Då daghemmet använder sig av abonnerade bussar måste det finnas säkerhetsbälten för alla och vid fall av en olycka åker barnet tillsammans med en från personalen med en taxibil fastspänt i säkerhetsbälte på baksätet. Användning av personalens bilar som transportsätt är förbjudet.

Både åldern och typen av barngruppen har en viss påverkan på hur ofta och hur långa utfärder som görs med dem. Valet av transportsättet görs enligt vad som är smidigast och enligt det som är tillåtet inom småbarnspedagogiken.

4.2 Transport av barn till och från dagvårdsenheten

Resultaten från den kvantitativa delen av denna undersökning grundar sig på svar från 15 stycken respondenter. Detta utgör en 29 % svarsprocent eftersom två kopior delades ut åt alla 26 stycken familjer som medverkar i Bergans daghem. Orsaken till varför två kopior delades ut är att jag i min undersökning strävade efter att få svar från bägge vårdnadshavarna, i stället för att endast samla in ett svar per familj. Detta beslut tog jag av den orsaken att vårdnadshavarna möjligtvis har skilda sätt att transportera barnen till daghemmet och eftersom syftet med denna undersökning är att kartlägga *alla* transportsätt som används på vägen till och från daghemmet.

Följande tabell sammanställer den procentuella uppdelningen av respondenterna enligt kön, antal barn och barnens ålder:

Respondenter	%
Mamma	60
Pappa	40
Antal barn	%
1	67
2	33
Barnens ålder	%
0-1 år	11
2-3 år	36
4-5(6) år	53

Tabell 1: Resultattabell: Respondenternas kön, antal barn och barnens ålder.

Tabell 1 visar att 60 % av respondenterna som deltagit i denna undersökning är mammor och 40 % pappor. Majoriteten (67 %) av respondenterna har ett (1) barn i Bergans daghem och den resterande procenten (33 %) har två (2). Majoriteten (53 %) av barnen vars vårdnadshavare deltagit i undersökningen är i åldern 4-5(6) år, 36 % är 2-3 år gamla och 11% är 0-1 åringar.

4.2.1 Enkätguiden

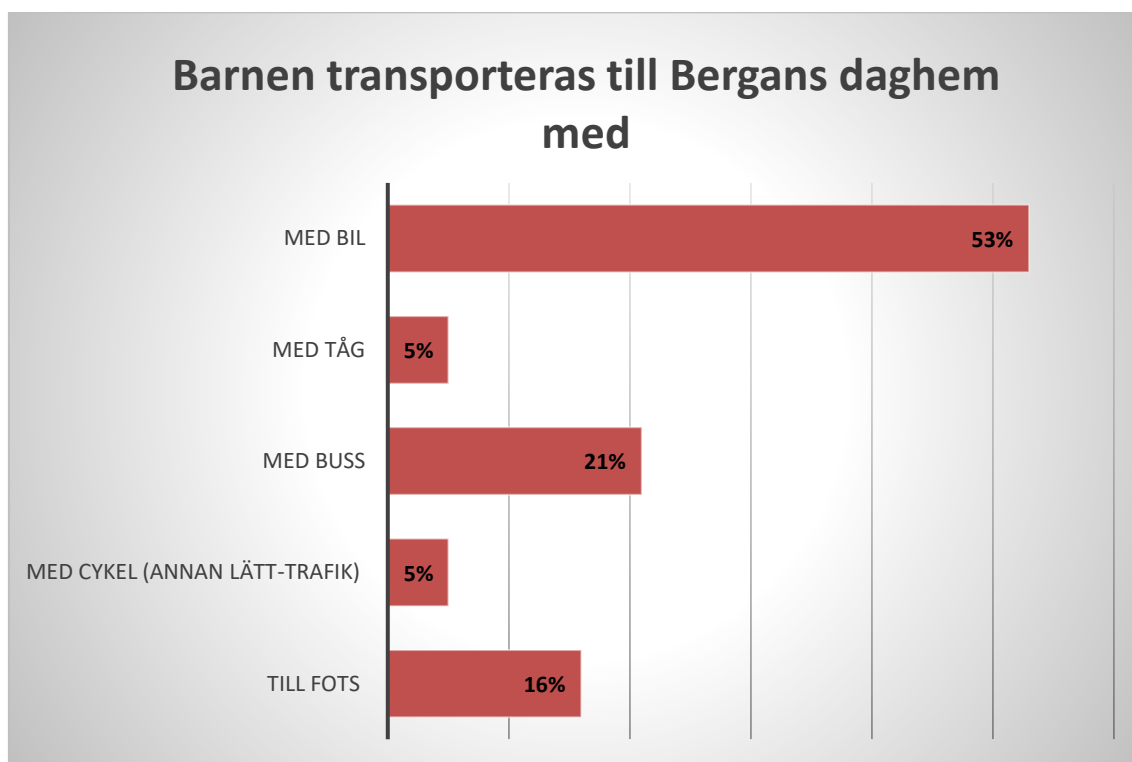
Frågeformulären som delades ut åt vårdnadshavarna bestod av följande frågor och påståenden:

- Jag som fyller i frågeformulären är barnets/barnens mamma ___ pappa ___ annan vårdnadshavare ___
- I vilken ålder är ditt barn/dina barn som går i Bergans daghem? (Flera svarsalternativ möjliga)
- Hur många kilometer från daghemmet bor ni?
- Hur tar ni er oftast från och till daghemmet? (Flera svarsalternativ möjliga)
- Vilka säkerhetsutrustningar anser ni vara relevanta/bra att ha med tanke på barnets säkerhet, då ni rör er med det ovannämnda (fråga 4) transportsättet? (Flera svarsalternativ möjliga)
- Barnets/barnens ålder påverkar på valet av transportsättet

- Antalet barn påverkar på valet av transportsättet
- Avståndet mellan hemmet och daghemmet påverkar på valet av transportsättet
- Miljön (vädret, temperaturen) påverkar på valet av transportsättet
- Vilka andra aspekter kan ni tänka er påverka på valet av transportsättet då det gäller vägen till och från Bergans daghem?

4.2.2 Val av transportmedel

Resultaten av frågan ”Hur tar ni er oftast från och till daghemmet” presenteras i följande resultatdiagram:

Tabell 2: Resultatdiagram ”Barnen transporteras till Bergans daghem med”

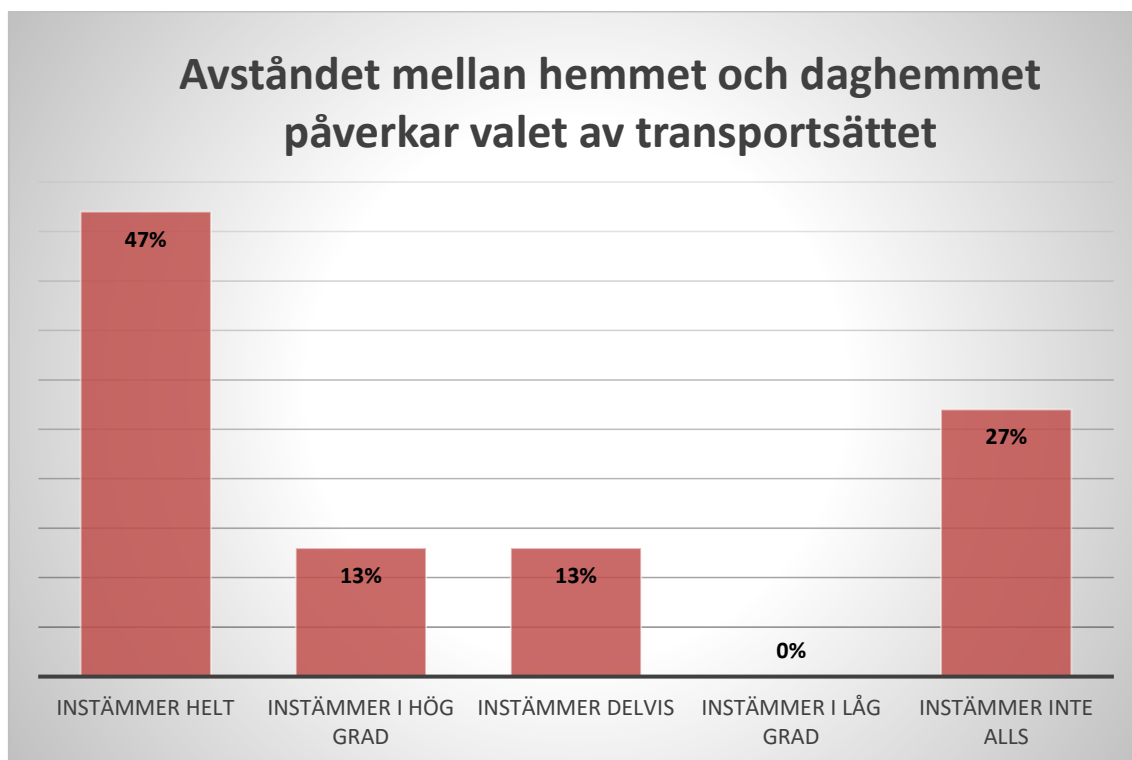
Besvarad av 100 %. Inte besvarad av 0 %.

Tabell 2 bevisar att transportsättet som vårdnadshavarna använder sig mest av då de transporterar sina barn till Bergans daghem är bil (53 %). Det andra populäraste transportsättet är buss (21 %) och 16 % av respondenterna promenerar med sina barn till daghemmet regelbundet. Både cykel (annan lätt-trafik) och tåg används av 5 %. Resultaten baserar sig på 19 stycken val, eftersom respondenterna hade möjligheten att välja

flera svarsalternativ i denna fråga. Målet var att utreda vilka transportsätt vårdnadshavarna använder sig av regelbundet.

4.2.3 Vad påverkar valet av transportsättet

Resultaten på påståendet ”Avståndet mellan hemmet och daghemmet påverkar valet av transportsättet” presenteras i följande resultatdiagram:

Tabell 3: Resultatdiagram ”Avståndet mellan hemmet och daghemmet påverkar valet av transportsätt”. Besvarad av 100 %. Inte besvarad av 0 %.

Tabell 3 bevisar att majoriteten (47 %) av respondenterna *instämmer helt* med påståendet att distansen mellan hemmet och daghemmet har en direkt påverkan på valet av transportsättet medan 27 % är av den motsatta åsikten *instämmer inte alls*. De resterande respondenterna instämmer antingen i hög grad eller delvis med påståendet.

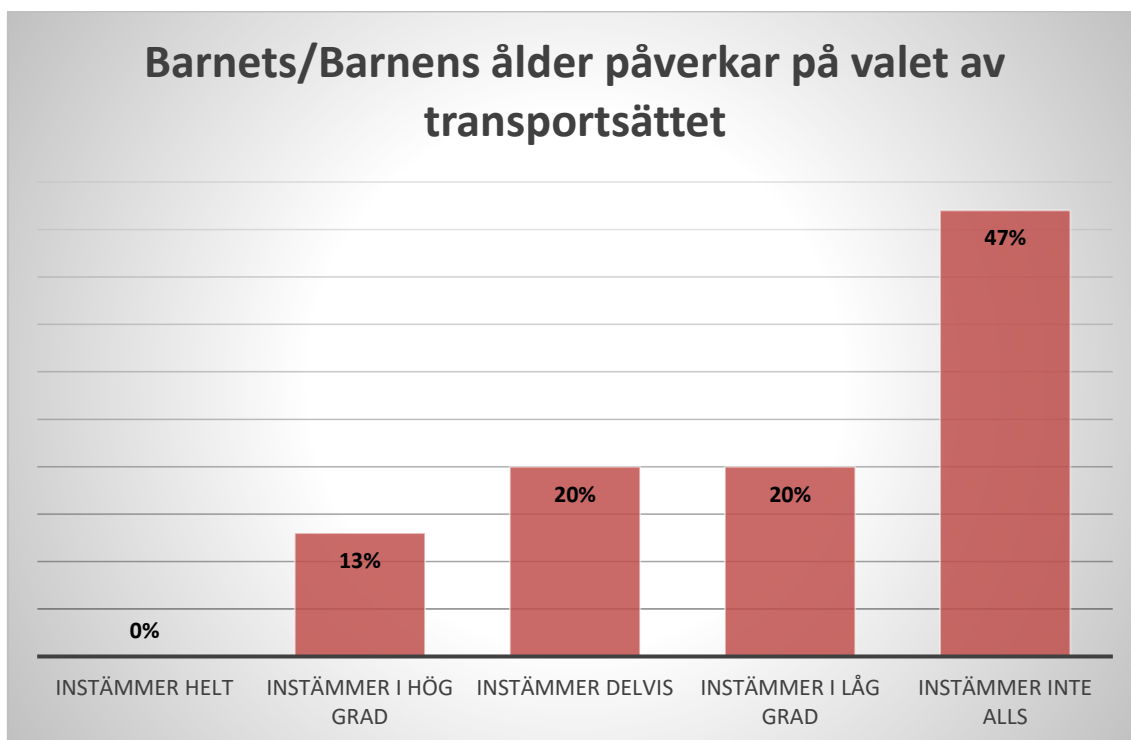
För att klargöra i vilken mån distansen påverkar på transportsättet, jämförs resultaten av frågorna ”Hur många kilometer från daghemmet bor ni” med frågan ”Hur tar ni er oftast från och till daghemmet” i följande resultattabell:

Distans/km	Bil	Buss	Till fots	Cykel	Tåg	Sammanlagt
0-2	5	3	3	1	0	11
3-5	3	1	0	0	0	4
6-8	2	0	0	0	0	2
13	0	0	0	0	1	1
Sammanlagt	10	4	3	1	1	19

Tabell 4: Resultattabell: Jämförelse av resultaten transportsätt och distans.

Tabell 4 bevisar att distansen har en påverkan på valet av transportsätten cykel, ”till fots” och buss eftersom dessa endast används då distansen mellan hemmet och daghemmet är max 5 km. Som bevisat i tabell 2, används tåg endast av 5 % av respondenterna. Tabell 3 bevisar att tåg används enbart då distansen mellan daghemmet och hemmet är 13 km (resultatet baserar sig på svarsalternativet ”Mera, hur många km?”). Bil används då distansen är allt mellan 0-8 km och är därmed det enda transportsättet som används då distansen är mellan 6-8 km.

Resultaten av de övriga påståenden på orsaker som möjligtvis kan påverka valet av transportsätt är presenterade i nedanstående resultatdiagram:

Tabell 5: Resultatdiagram ”Barnets/barnens ålder påverkar på valet av transportsättet”

Besvarad av 100 %. Inte besvarad av 0 %.

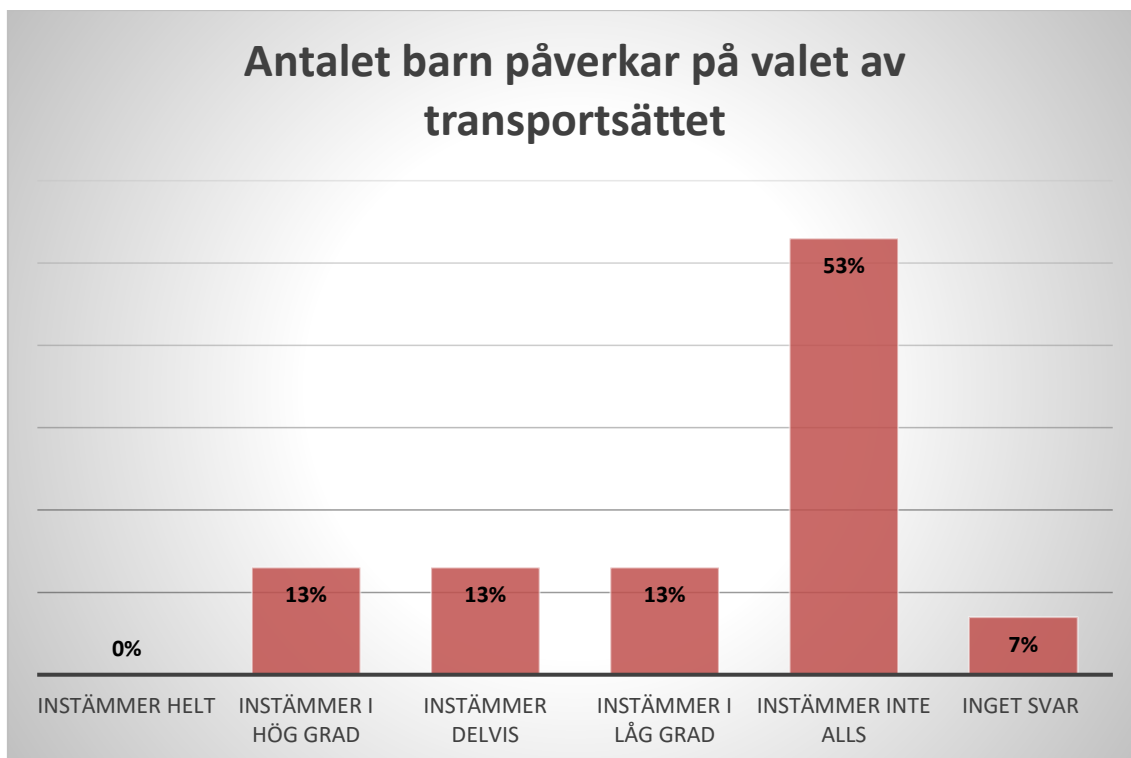
Tabell 5 bevisar att barnens ålder inte har en märkvärdig påverkan på valet av transportsättet eftersom 0 % av respondenterna instämmer helt med påståendet och endast 13% instämmer i hög grad. Däremot är närmare hälften (47 %) av respondenterna starkt av åsikten att åldern inte har en påverkan på valet av transportsättet. Resterande respondenters åsikt fördelar sig mellan instämmer delvis och instämmer i låg grad.

Med syftet att klargöra ifall det finns ett samband mellan vilken ålders barn respondenterna har och vad ifrågavarande respondent svarat på påståendet ”Barnets/barnens ålder påverkar på valet av transportsättet” har följande resultattabell sammanställts:

Svar	0-1 år	2-3 år	4-5(6) år	Sammanlagt
Instämmer helt	0	0	0	0
Instämmer i hög grad	0	2	0	2
Instämmer delvis	1	0	3	4
Instämmer i låg grad	0	2	2	4
Instämmer inte alls	1	3	6	10
Sammanlagt	2	7	11	20

Tabell 6: Resultattabell: Jämförelse av barnens ålder och respondenternas åsikt

Tabell 6 bevisar att majoriteten som svarat *instämmer inte alls* har barn i åldern 4-5(6)år och majoriteten som besvarat *instämmer i hög grad* har barn i åldern 2-3 år. Dock är de övriga svaren rätt utspridda, oberoende av barnens ålder, och därmed kan inget starkt samband mellan dessa två variabler fastställas.

Tabell 7: Resultatdiagram: ”Antalet barn påverkar på valet av transportsättet”. Besvarad av 93 %. Inte besvarad av 7 %.

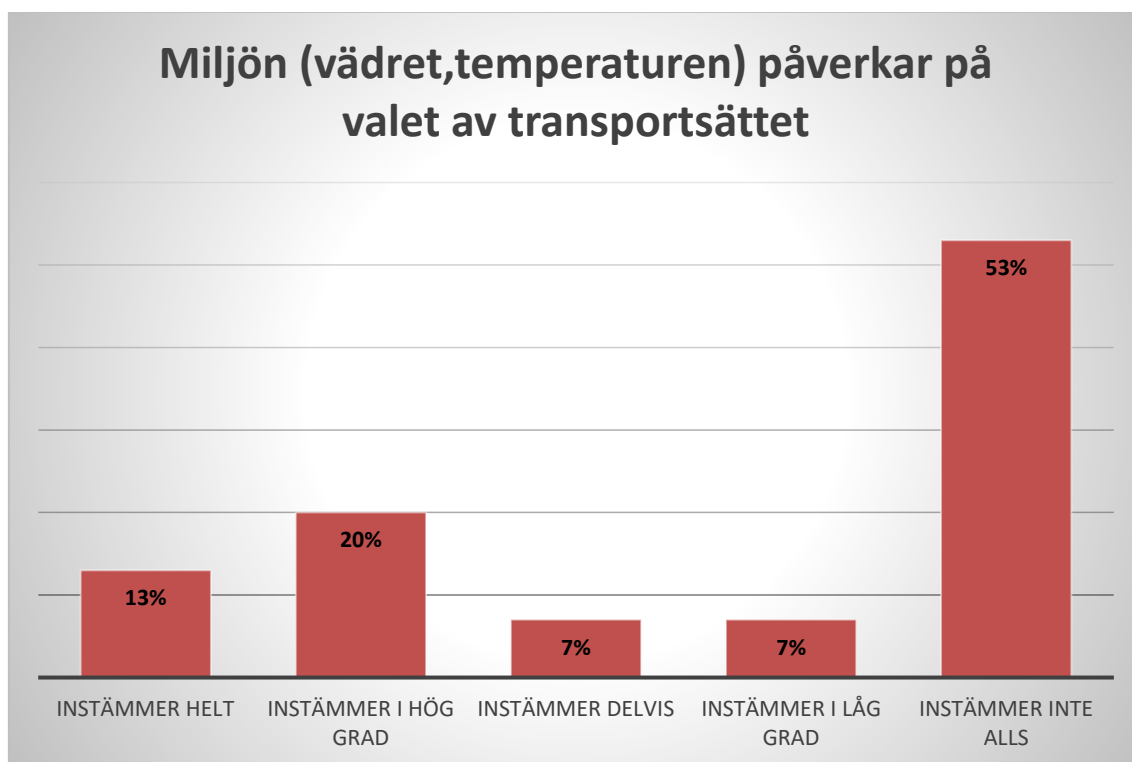
I tabell 7 presenteras resultaten av påståendet ”Antalet barn påverkar på valet av transportsättet”. Majoriteten (53 %) av respondenterna *instämmer inte alls* med att antalet barn skulle påverka deras val av transportsätt. De resterande svaren fördelar sig jämnt mellan *instämmer i låg grad*, *instämmer delvis*, *instämmer i hög grad* (13 %).

Med syftet att utreda ifall det finns ett samband mellan antalet barn respondenterna har och vad ifrågasvarande respondent svarat på påståendet ”Antalet barn påverkar på valet av transportsätt” har följande resultattabell sammanställts:

Svar	Ett barn	Två barn	Sammanlagt
Instämmer helt	0	0	0
Instämmer i hög grad	1	1	2
Instämmer delvis	2	0	2
Instämmer i låg grad	1	1	2
Instämmer inte alls	5	3	6
Inget svar	1	0	1
Sammanlagt	10	5	15

Tabell 8: Resultattabell: Jämförelse av antal barn och respondenternas åsikt

Tabell 8 bevisar att majoriteten av respondenterna som svarat *instämmer inte alls* har ett (1) barn i Bergans daghem. Förövrigt är sambandet inte märkvärdigt eftersom svaren är fördelade relativt jämnt oberoende av antalet barn respektive respondent har i Bergans daghem. Detta bevisar att antalet barn inte har en märkvärdig påverkan på respondenternas åsikt gällande påståendet.

Tabell 9: Resultattabell "Miljön (vädret, temperaturen) påverkar på valet av transportsättet"
Besvarad av 100 %. Inte besvarad av 0 %.

Tabell 9 bevisar att över hälften (53 %) av respondenterna *instämmer inte alls* med påståendet att miljön (vädret, temperaturen) påverkar valet av transportsättet. Däremot instämmer 20 % i *hög grad* och 13 % *instämmer helt* med påståendet. Även då majoriteten inte instämmer, påverkar miljön en viss del på valet av transportsättet som barnen transporteras till Bergans daghem med.

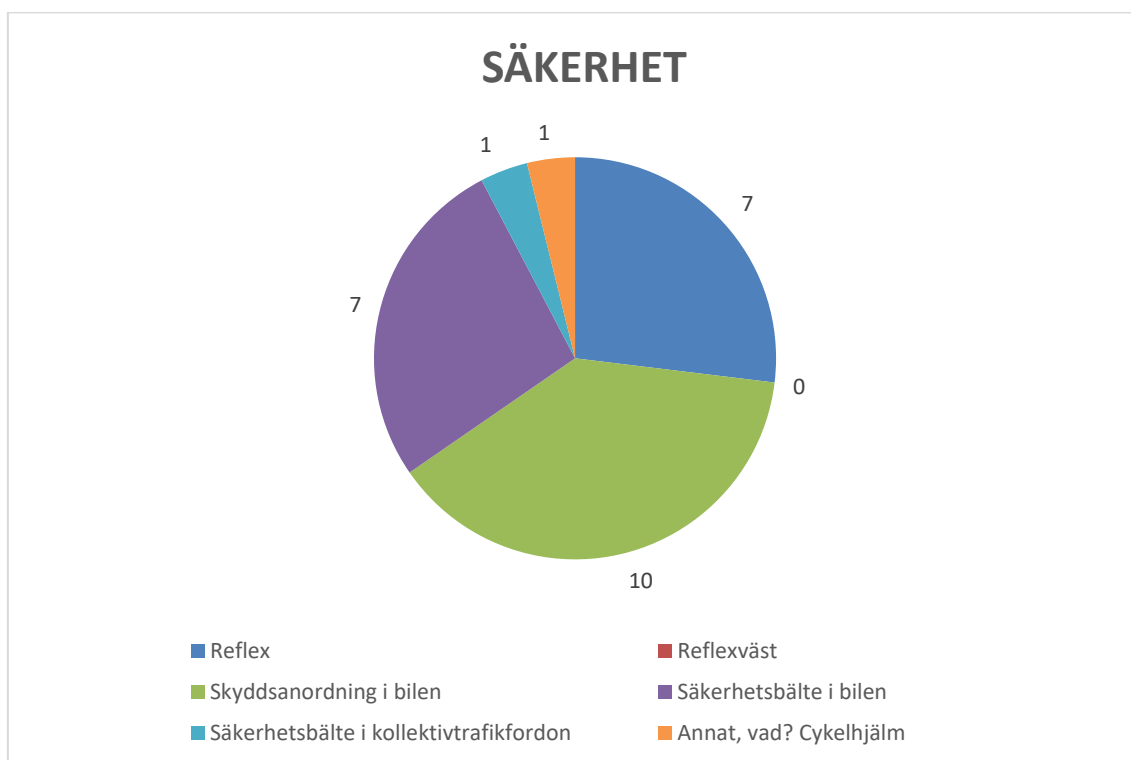
Resultaten på frågan "Vilka andra aspekter kan ni tänka er påverka valet av transportsättet då det gäller vägen till och från daghemmet" har sammanställts i nedanstående resultattabell:

ORSAK	FÖRKLARING	TRANSPORTSÄTT
Tidsförbrist	"Brådskan gör att jag väljer bilen"	Bil
Tidsförbrist	"Då jag arbetar blir det nog mest bil som används på grund av tid"	Bil
Tidsförbrist	"Brådskan på morgonen"	Bil
Tidsförbrist	"Brådskan, ifall jag har tid går jag gärna till daghemmet"	Bil
Klocktiden	"Om det är rusningstid eller så tidigt på morgonen att allmänna fordon inte ännu går"	Till fots
Avståndet från till arbetsplatsen	"Eftersom jag för barnen till daghemmet på vägen till/från jobbet"	Bil
Avståndet från till arbetsplatsen	"Jag för barnen till daghemmet på vägen till jobbet och eftersom arbetsplatsen ligger längre bort använder jag bil"	Bil
Arbetsplatsen	"Jobbet"	Bil
Bussförbindelsen	Bra bussförbindelse	Buss
Bussförbindelsen	Bra bussförbindelse, smidigt	Buss
Annat	"Ingen bil"	Buss

Tabell 10: Resultattabell: Övriga orsaker som påverkar valet av transportsätt

Tabell 10 visar att övriga orsaker som påverkar på valet av transportsätt är tidsförbrist, klocktiden, avståndet till arbetsplatsen, bussförbindelsen samt ingen tillgänglighet till bil. Tidsförbrist, långt avstånd till arbetsplatsen och naturen av arbetet leder till att barnen transporteras till och från daghemmet med bil. Smidigheten, bra bussförbindelser samt då bil inte är ett alternativ, är orsaker som leder till val av buss som transportsätt. Valet att promenera till daghemmet tas bland annat under rusningstider eller då det är så tidigt på morgonen att inte allmänna fordon går.

4.2.4 Säkerhet

Tabell 11: Resultatdiagram: Säkerhet. Besvarad av 100 %. Inte besvarad av 0 %.

Tabell 11 visar resultaten till frågan ”Vilka säkerhetsutrustningar anser ni vara relevanta/bra att ha med tanke på barnets säkerhet, då ni rör er med det ovannämnda (fråga 4) transportsättet?”. Resultatdiagrammet baserar sig på 26 val eftersom respondenterna hade möjligheten att välja flera svarsalternativ i denna fråga. Målet med detta är att utreda vilka säkerhetsutrustningar anses som mest relevanta för barnen i samband med det transportsätt som respondenterna använder sig av. *Skyddsanordning i bilen* har valts av 10 respondenter och är därmed det mest relevanta säkerhetsutrustningen för barnens säkerhet enligt vårdnadshavarna som deltagit i undersökningen. Både *säkerhetsbälte* och *reflex* har blivit valda av 7 respondenter vilket gör dem till de andra mest relevanta säkerhetsutrustningarna. Säkerhetsbälte i kollektivtrafiken anses vara relevant av endast en (1) respondent. Lika så cykelhjälm har valts av endast en (1) respondent (resultatet baserar sig på svarsalternativet ”Annat, vad?”). Reflexväst har inte blivit vald som relevant.

4.2.5 Sammanfattning - enkät

Transportsättet som används mest av vårdnadshavarna då de transporterar sina barn till och från Bergans daghem är bil, buss och att röra sig till fots. Bil är det överlägsna alternativet som 53 % av respondenterna använder regelbundet. Buss, gång och lätt-trafik används endast då avståndet mellan hemmet och daghemmet är max 5 km.

Orsaker som påverkar valet av transportsättet mest är distansen till och från daghemmet samt tidsbristen. Övriga orsaker som påverkar till en viss mån på valet är miljön (vädret, temperaturen), avståndet till arbetsplatsen och bussförbindelserna. Resultaten bevisar att varken antalet barn eller barnens ålder har en utstående inverkan på beslutet.

Säkerhetsutrustningar som anses vara mest relevanta i samband med transportsätten som används är säkerhetsanordning i bilen, säkerhetsbälte i bilen samt reflex.

5 DISKUSSION

Den empiriska undersökningen behandlar två skilda delområden inom huvudämnet; transport av barn till och från daghemmet samt transport av barn inom småbarnspedagogiken. För att kunna besvara forskningsfrågorna som behandlar dessa delområden, måste ämnet undersökas ur både vårdnadshavarnas och daghemspersonalens perspektiv. På basen av de insamlade resultaten kan följande analys och slutsatser gällande undersökningen göras:

Genom att bedöma daghemspersonalens intervjuresultat kan det påstås att transport av barn i enlighet med kraven inom småbarnspedagogiken kräver mycket arbete, tid, initiativ och planläggning av personalen på Bergans daghem. Utfärdsplanen fungerar som grund för planeringen och är som en slags minneslista som hjälper personalen planera, hålla uppsikt och förbereda sig för allting som skall och kan ske då de rör sig med en grupp småbarn bland trafiken. Det är mycket som skall med under en utfärd, allting från första-hjälps redskap och kontaktuppgifter till blöjor, papper och byteskläder. Barnen skall vara klädda i daghemmets reflexvästar varje gång de rör sig utanför daghemmets gränser. Detta är inte enbart av den orsaken att barnen skall synas bättre i mörkret, utan

dessutom för att barngruppen med små barn skall uppmärksammas av övriga chaufförer, cyklister och övriga personer i trafiken.

Bussförbindelsen i närområdet av Bergans daghem är täckande, och därmed är det be-
händigt och smidigt för både barn och personal att förflytta sig med buss då de skall för-
flytta sig en längre sträcka. Transportsättet väljs delvis på basen av vad som är smidig-
ast, med andra ord väljs det transportsätt som för gruppen närmast destinationen. Buss
är därmed ofta personalens första handsval då de skall på utfärd med barnen. Dock kan
faktumet att de lokala bussarna saknar säkerhetsbälte, hämta med sig en del utmaningar.
Personalen måste ha ständigt uppsikt över att barnen sitter ner och att de hålls på sina
sittplatser då bussen är i rörelse. Personalen försäkrar säkerheten genom att se till att de
är tillräckligt många vuxna per barngrupp med på utfärden så att alla barn är inom räck-
håll och under deras kontroll. Säkerhetsbälte i bussen är däremot ett krav då daghemmet
använder sig av abonnerad buss samt då de transporterar barnen i taxi vid olycksfall.
Detta får mig att reflektera över att i fall de lokala bussarna skulle erbjuda var och en av
passagerarna möjligheten att använda säkerhetsbälte, skulle visserligen användning av
säkerhetsbälte vara mera av en regel än ett undantag även i de lokala bussarna.

Det bör även påpekas att dessa resultat endast är avgränsade till en daghemsenhet. Där-
med kan dessa resultat endast beaktas gälla i Bergans daghem, även då Bergans dag-
hems följer allmänna riktlinjer och lagar inom småbarnspedagogikverksamheten.

Resultaten ifrån undersökningen om hur barnen transporteras till och från Bergans dag-
hem baserar sig på en relativt låg svarsprocent (29 %). Detta bidrar till att resultaten
som samlades in och slutsatserna som dras på basen av dem måste beaktas som enbart
vägledande, i stället för något bindande. Efter den första inlämningsperioden var svars-
procenten endast 23 %, men efter en påminnelse och en förlängd inlämningsperiod
ökade procenten med 6 %. Jag tog beslutet att inte dela ut en till skriftlig påminnelse,
eftersom beslutet att delta i undersökningen var frivilligt. Det bör även påpekas att fak-
tumet att varje familj skulle bestå av två vårdnadshavare endast är ett svagt antagande,
inte något som är fastställt. Detta gör att den 29 % svarsprocenten inte heller är fullstän-
digt fastslaget.

Slutsatsen som kan dras på basen av resultaten är att bil är det främsta transportsättet som används då vårdnadshavarna för och hämtar sina barn till och från Bergans daghem. Buss, cykel och att promenera är alternativ som används av de som bor inom ett 5 km avstånd från daghemmet vilket resulterar i en slutsats om att distansen har en påverkan på val av transportsätt. Kommentarererna på frågan ”Vilka andra aspekter kan ni tänka er påverka på valet av transportsättet då det gäller vägen till och från Bergans daghem?” bevisade att det inte endast är avståndet mellan daghemmet och hemmet som påverkar, utan därtill också avståndet mellan hemmet, daghemmet och *arbetsplatsen*. Kommentarererna på den öppna frågan visar också att tiden, närmare definierat tidsbristen, har en påverkan på val av transportsätt. Däremot har varken åldern, antalet barn eller miljön har en märkvärdig påverkan på beslutet. Säkerhetsutrustningarna som ligger i fokus är skyddsanordning i bilen, säkerhetsbälte i bilen och reflex.

Det är dock osannolikt att vårdnadshavarna skulle använda sig av samma transportsätt varje dag och på grund av detta valde jag att ge dem möjligheten att välja flera svarsalternativ enligt de transportsätt som används regelbundet och ofta. Det är ävensom omöjligt att konstatera hur vårdnadshavarna tolkat frågan ”Hur tar ni er oftast från och till daghemmet?”. Vissa må ha valt endast bil som alternativ även då de rör sig med buss 1-2 gånger i månaden, medan vissa må ha valt att fylla i både bil och buss vid samma situation. Samma gäller frågan om säkerhetsredskap i samband med transportsätten ”Vilka säkerhetsutrustningar anser ni vara relevanta/bra att ha med tanke på barnets säkerhet, då ni rör er med det ovannämnda (fråga 4) transportsättet?”. Även då frågan är presenterad med ändamålet att respondenterna skall välja den säkerhetsutrustning som de tycker är relevant till just det transportsättet de valt i fråga 4, har en del respondenter valt säkerhetsutrustningar som med stor sannolikhet inte har att göra med det valda transportsättet. Denna information bör beaktas kritiskt då resultaten analyseras.

5.1 Svar på forskningsfrågorna

- **Hur regleras persontransporten, närmare definierat transport av småbarn, i Finland?**

Persontransporten i Finland regleras av lagar som Vägtrafikslagen 10.8.2018/729, Förordning om användning av fordon på väg 4.12.1997/1257 och Kollektivtrafiklagen 13.11.2009/869. Finlands transportmyndigheters riktlinjer och rekommendationer ligger också i fokus. Då passagerare transporteras i ett fordon så som bil och buss bör fordonet fylla ett antal säkerhetskrav samt vara utrustad med godkända säkerhetsanordningar. Då småbarn transporteras i ett fordon är användning av ytterligare säkerhetsanordningar som babyskydd, bilbarnstol och bältesstolar både obligatoriskt och rekommenderbart. Rekommendationerna varierar i enlighet med barnets ålder, vikt och längd. Kollektivtrafiken regleras bland annat av Kollektivtrafikslagen 13.11.2009/869 och inom huvudstadsområdet av Helsingforsregionens trafik (HRT). Riktlinjerna gällande användning av säkerhetsanordningar är inte densamma inom kollektivtrafiken. Det är till och med tillåtet för passagerare att stå under färden och fordonen är sällan utrustade med säkerhetsbälten. Enligt rekommendationer bör småbarn sitta tryggt ner på antingen en av fordonets sittplatser eller i en barnvagn.

- **Vad innebär transport av småbarn inom småbarnspedagogiken?**

Inom småbarnspedagogiken ligger ansvaret för barnet hos daghemmets personal från och med att barnet lämnas på daghemmet till och med att barnet hämtas från daghemmet. Detta innebär att en vuxen ofta är ansvarig för flera barn på en gång. Transport av daghemsbarn utanför dagvårdsenheten kräver struktur, planering och resurser. Personalen bör vara förberedda med rätt utrustning och veta hur de skall agera vid olika situationer. Daghemmets utfärdsplan fungerar som ett planeringsbotten och en slags checklista för utfärder som görs med barnen. Personalen får inte använda sina egna bilar till att transportera barnen, däremot används kollektivtrafikfordon samt abonnerad buss som transportmedel. Daghemsbarnen är försäkrade med en olycksfallsförsäkring både under vårdtid samt under resorna från – och till dagvården.

- **Hur ser transportprocessen ut i praktiken på Bergans daghem?**

Då Bergans daghems personal och barn rör sig utanför daghemsenhetens gränser är enligt undersökningsresultaten buss det främsta transportmedlet som används. Detta val grundar sig på det som är smidigast, enklast och säkrast. Bergans daghem använder sig av en utfärdsplan då de planerar utfärden. Då personalen startar från daghemsgården skall utfärdsplanen vara ifylld och ryggsäcken packad med det som kan tänkas behövas under utfärden. Barnen skall alltid kläs i reflexvästar och de skall gå tillsammans som en grupp med minst en vuxen som leder gruppen och en vuxen som följer längst bak. Då gruppen befinner sig i ett transportfordon skall barnen placeras i närheten av personalen och de skall sitta ner på sina sittplatser under hela färdens lopp. De minsta barnen förflyttas i barnvagnar.

- **Hur transporteras daghemsbarnen till och från Bergans daghem?**

Innan barnen lämnas på daghemmet och efter att de hämtas från daghemmet ligger ansvaret hos barnens vårdnadshavare. Undersökningsresultaten bevisar att daghemsbarnen på Bergans daghem huvudsakligen transporteras till och från daghemmet med bil. Detta val av transportmedel grundar sig främst på distansen mellan hemmet och daghemmet samt distansen mellan hemmet, daghemmet och arbetsplatsen. Vårdnadshavarna för barnen till daghemmet till fots och med buss i regel då avståndet mellan daghemmet är max fem kilometer, vilket i sig visar att distansen verkligen har en påverkan på val av transportmedel. Dessutom bevisade det sig att miljön (temperaturen, vädret, årstiden) också har en viss påverkan på valet för en del av respondenterna. Faktorer som däremot inte påverkat valet märkvärdigt är barnets ålder eller mängden daghemsbarn per familj. Säkerhetsutrustningarna som vårdnadshavarna anser vara mest relevanta är säkerhetsbälte, säkerhetsanordning och reflex.

6 AVSLUTNING

Avslutningsvis kan det konstateras att transport av barn i åldern 0-5 regleras av flertals lagar, rekommendationer, regler och riktlinjer i vårt hemland. Desto mindre barn det gäller, desto fler säkerhetsregler finns det som bör följas.

Säkerhetsbältet bör användas inom persontransport av människor i alla åldrar medan säkerhetsanordningar som babyskydd, bilbarnstolar och bältestolar finns till för att säkerställa små barn i transportfordon. Den tryggaste platsen för små barn i transportfordon är på baksätet med ryggen mot färdriktningen. I kollektivtrafikfordon som saknar säkerhetsanordningar och säkerhetsbälte, är det väsentligt för barnens säkerhet att de sitter ner, antingen i en barnvagn eller på en sittplats med ryggen lutad mot ryggstödet.

Dessa rekommendationer tillämpas också då barn transporteras inom småbarnspedagogiken. De lokala bussarna används aktivt av Bergans daghem då de förflyttar sig från plats A till B med barnen eftersom detta transportsätt är det mest lättillgängliga och smidigaste alternativet. Utfärderna som görs med barnen kräver mycket resurs, planering, tid och initiativ från personalens sida. Transportprocessen inom småbarnspedagogiken regleras också av allmänna riktlinjer som bland annat förbjuder användningen av personalens bilar till att transportera barnen under vårdtiden.

Små barn transporteras dagligen till Bergans daghem gåendes, med bil, buss, tåg samt med lätt-trafikfordon. Valet av transportsättet beror på varierande aspekter av vilka de mest avgörande är distansen och tiden. Även vädret och årstiden påverkar en del på beslutet.

På basen av undersökningens resultat kan vägledande slutsatser dras om hur processen egentligen ser ut då små barn i åldern 0-5 transporteras till och från daghemmet i huvudstadsregionen.

6.1 Fortsatt forskning

I fall jag skulle välja att fortsätta denna forskning skulle första steget vara att utvidga undersökningens geografiska område. Jag kunde tänka mig att undersöka transport av

barn inom hela huvudstadsregionen samt välja ut ett antal fler daghemsenheter att undersöka. På så vis kunde jag få insamlat en betydligt större mängd svar som skulle resultera i starkare och klarare slutsatser. Dessutom kunde huvudstadsregionen, eller alternativt en ännu större geografisk yta, delas upp i områden vars resultat sedan kunde jämföras med varandra.

Jag skulle fortsätta med att intervjua daghemspersonalen och dela ut enkäter åt vårdnadshavarna eftersom jag har upplevt att detta varit en bra och effektiv uppdelning. Intervjuerna med daghemspersonalen skulle förbli semistrukturerade för att lämna utrymme för personalens egna reflektioner. Däremot skulle jag välja att finslipa på enkätguiden för att lämna mindre utrymme för egen tolkning av frågorna. Detta skulle resultera i mera direkta och verklighetsenliga resultat.

KÄLLOR

Att lämna och hämta barnet, 2018, *Esbo stad*. Tillgänglig: https://www.esbo.fi/sv-FI/Utbildning_och_fostran/Smabarnspedagogik/Bra_att_veta_om_smabarnspedagogik
Hämtad: 29.11.2018

Barn i bil: ISOFIX – fästanordning, 2018, *Trafikskyddet*. Tillgänglig: <https://www.liikenneturva.fi/sv/i-trafiken/barn-i-bil-isofix-fastanordning> Hämtad: 4.12.2018.

Barn rör sig klokt, 2018, *Helsingin seudun liikenne*. Tillgänglig: <https://www.hsl.fi/oppilaitoksille/varhaiskasvatuksen-liikkumissuunnitelma> Hämtad: 29.11.2018

Barn under 135 cm behöver en bilbarnstol när de reser, 2018, *Trafikskyddet*. Tillgänglig: <https://www.liikenneturva.fi/sv/aktuellt/meddelanden/barn-under-135-cm-behover-en-bilbarnstol-nar-de-reser> Hämtad: 4.12.2018.

Bilbarnstolar, 2018, *Trafikskyddet*. Tillgänglig: <https://www.liikenneturva.fi/sv/i-trafiken/bilbarnstolar> Hämtad: 4.12.2018.

Bryman Alan, 2012. Social Research Methods 4th edition. Tillgänglig: http://www.academia.edu/30520568/Social_Research_Methods_4th_Edition_by_Alan_Bryman.pdf Hämtad: 21.10.2018

Bryman Alan, 2008. Samhällsvetenskapliga metoder. Tillgänglig: <https://www.smakprov.se/smakprov/visa/9789147090686/partner/smakprov> Hämtad: 21.10.2018

Bra att veta om småbarnspedagogik, 2018, *Esbo stad*. Tillgänglig: https://www.esbo.fi/sv-FI/Utbildning_och_fostran/Smabarnspedagogik/Bra_att_veta_om_smabarnspedagogik#Att%20%C3%A4mna%20och%20h%C3%A4mta Hämtad: 5.10.2018

Förordning om användning av fordon på väg 4.12.1992/1257, Finlands författningssamling. Tillgänglig: <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1992/19921257?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=S%C3%84KERHETSB%C3%84LTE#L6P38> Hämtad: 4.12.2018

I trafikmedlen, 2018, *Helsingin seudun liikenne*. Tillgänglig: <https://www.hsl.fi/sv/information/sa-har-anvander-du-kollektivtrafik/i-trafikmedlen>
Hämtad: 4.12.2018

Julkisen liikenteen suoritetilasto, 2015, Liikennevirasto. Tillgänglig: https://julkaisut.liikennevirasto.fi/pdf8/lti_2017-06_julkisen_liikenteen_web.pdf Hämtad: 2.12.2018

Kollektivtrafiklag 13.11.2009/869, Finlands författningssamling. Tillgänglig: <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2009/20090869?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=kollektivtrafik> Hämtad: 4.12.2018

Lagen om Småbarnspedagogik 13.7.2018/540, Finlands författningssamling. Tillgänglig: <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2018/20180540?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=sm%C3%A5barnspedagogik#L7P34> Hämtad: 4.4.2019

Lähtipiola, 2014, *Olycksfallsförsäkring för utbildning och småbarnspedagogik*. Tillgänglig: <https://www.esbo.fi/download/noname/%7B71E0F627-C731-4AF1-8EC4-817AA71A92C3%7D/90378> Hämtad: 2.12.2018

Malone Karen, Rudner Julie, 2017. *Child-Friendly and Sustainable Cities: Exploring Global Studies on Children's Freedom, Mobility, and Risk*. Tillgänglig: https://www.researchgate.net/publication/305869463_Child-Friendly-and-Sustainable-Cities-Exploring-Global-Studies-on-Children's-Freedom-Mobility-and-Risk Hämtad: 15.4.2019

McLaren Arlene Tigar, 2016. *Families and Transportation: Moving towards multimodality and altermobility?* Tillgänglig: <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0966692316000077#bb0245> Hämtad: 5.4.2019

OnniBus.com Oy, 2018. *Transportvillkor*. Tillgänglig: <https://www.onnibus.com/pa-svenska-transportvillkor> Hämtad: 4.12.2018

Säkerhetsanvisningar för småbarnspedagogiken och förskoleundervisningen, 2017. *Svenska bildningstjänster*. Hämtad: 3.4.2019

Turvaistuimet:usein kysytyt kysymykset, 2018, *Liikenneturva*. Tillgänglig: <https://www.liikenneturva.fi/sv/node/6940> Hämtad: 3.12.2018.

Turvallisuusohjeita, 2018, *Helsingin seudun liikenne*. Tillgänglig: <https://www.hsl.fi/asiakaspalvelu/nain-kaytat-joukkoliikennetta/turvallisuusohjeita> Hämtad: 4.12.2018

Turvavyö lainsäädännössä, 2018, *Liikenneturva*. Tillgänglig: <https://www.liikenneturva.fi/fi/liikenteessa/turvavyo> Hämtad: 4.12.2018

Vägrafiklag 3.3.1981/267, Finlands författningssamling. Tillgänglig: <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1981/19810267?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=v%C3%A4grafiklagen> Hämtad: 3.12.2018.

Vägrafiklag 10.8.2018/729, Finlands författningssamling. <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2018/20180729?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=persontransport#L5P90>

U-trafik, 2018, *Helsingin seudun liikenne*. Tillgänglig: <https://www.hsl.fi/sv/tidtabeller-och-rutter/u-trafik> Hämtad: 4.12.2018

BILAGOR

Bilaga 1 – Bergans daghems utfärdsplan

UTFÄRDSPLAN

Personalen gör upp planen före utfärden. Planen godkänns av daghemsföreståndaren.

Enhet: _____

Grupp: _____

Kontaktperson och telefonnummer (som går att nå under hela utfärden):

Utfärdsdatum: _____

Vi startar kl: _____

Vi kommer tillbaka kl: _____

Antal vuxna: _____ antal barn: _____

Utfärds mål (namn och adress):

Uppgifter om eventuella resor med kollektivtrafik (bussnr/tåg, tider):

Uppgifter om eventuella resor med abonnerad transport + kontaktuppgifter till transportbolaget:

Följande saker tas med:

- Barnlista med kontaktuppgifter
 - Vårdnadshavarnas kontaktuppgifter
 - Namnlista på personalen
 - Busskort
 - Taxikort
 - Telefon
 - Västar för alla barn
 - Första hjälpen-väska
 - Grupp fotografi
 - Extra näsdukar, blöjor etc.
 - Eventuella mediciner
 - Planen för om ett barn försvinner
- Övrigt:

Annat att beakta:

Utfärdsplanen med bilagor tas med på utfärden och en kopia lämnas på daghemmet.

Bilaga 2 – Intervjuerna (transkriberat)

PERSON Y

Plats Esbo Datum 25.03.2019

1. Vad är din position/titel i Bergans daghem?

Jag är barnskötare inom småbarnspedagogik

2. Hur länge har du jobbat på Bergans daghem?

Jag har jobbat här tre månader

3. Vilken ålders barn hör till ditt ansvarsområde?

1-2 år

4. Hur förbereder ni er för en utfärd med barnen? Vad bör tas i beaktande före ni lämnar daghemsgården?

Vi ska ha med vår säkerhetsväska och där finns då sådant som behövs ifall man skadar sig, det vill säga första hjälps grejer, och sen är där blöjor, gummihandskar, papper och sådant. Alla barn skall ha västar på alltid då vi far. Vi säger också åt barnen att nu skall vi gå så att dom vet att vi inte stannar här (på daghemmet). Sen kanske man kan ha några plastpåsar i väskan, speciellt om vi åker buss så kan det hända att någon blir illamående. Man är alltid förbered för allt möjligt.

5. Vilka transportsätt använder ni er av med barnen?

Buss och tåg, och sen går vi ju mycket också ifall det räknas som transportsätt.

6. Vad påverkar beslutet av transportsättet?

Hur man enklast tar sig därifrån vi startar dit vi är på väg. Speciellt nu när dom är så små som vi åker med, så fast man kanske ibland skulle vara snabbare med tåg framme, så väljer man buss om den går från dörr till dörr så att säga.

7. Vad måste tas i beaktande då ni befinner er i ett transportfordon med många barn?

Nå att alla är där under vår uppsikt, att ingen tappar bort sig, man vet aldrig med barn, vissa är sådana som plötsligt kan gå ut med vem som helst. Så vi placerar oss alltid så att vi har dom alla där riktigt nära oss, inte utspritt. Dom som sitter i vagn sitter i vagn, dom lyfter vi inte. O sen då vi är två vuxna och åtta barn, så blir det lite så att jag har fyra och (annan person) har fyra. Att man vet lite vem man ska mest hålla koll på.

8. Påverkar barnens ålder på antingen mängden utfärder ni gör med dem eller på distansen av utfärden?

Joo nå kanske inte nödvändigtvis på distansen på det viset att om man klarar sig med en buss, eller ett tåg, så att man inte behöver byta hemskt mycket. Kanske lättheten och inte så mycket det där att hur långt. Och jo, kanske lite det att hur ofta man far, speciellt då dom är små. Det inverkar ganska mycket på deras dag efter att man kommer tillbaka, man märker att dom är hungriga, dom är trötta och dom är kanske till och med lite oroliga efter att man varit någonstans. Jaa och för att det lite avviker och det är säkert också för dom tungt, för att det blir en annorlunda dag. Så man kanske inte helt varje månad är på väg någonstans, eller varje vecka.

9. Anser ni att transportfordonen ni använder er av erbjuder tillräckliga säkerhetsanordningar för små barn?

Nå inte egentligen alltid för att till exempel lokal bussarna har ju inte säkerhetsbälte, och sen åker de ju ibland så att det lite knycker och rycker. Också därför vill vi ha dem så att man hinner hastigt ifall det blir en sådan situation att någon tänker trilla ner från bänken eller något sånt. Man har dem bredvid sig.

10. Har ni något annat att tillägga om ämnesområdet ”transport av barn inom en dagvårdsenhet”?

Jag tycker det är hemskt mycket fast vid oss vuxna att hur vi planerar vår resa och ja, det är på vårt ansvar att det går tryggt till. Och just det här med att man delar upp barnen, det underlättar. Och att förbereda barnen, jag tycker det är jätte viktigt fast dom är så små. Dom förstår nog otroligt mycket saker och man märker att desto mera man varit med dem och åkt, desto smidigare går det för att de vänjer sig jätte snabbt. Men joo,

sånt som man kanske inte kan påverka på är att vi har dubbelvagnar så alltid ryms vi kanske inte med i en buss till exempel. Det har inte hänt oss ännu, men man måste i princip i akta det att ifall vi inte ryms med två vagnar in så när går nästa buss, så att vi alla ändå hinner dit vi är på väg.

PERSON X

Plats Esbo Datum 25.03.2019

1. Vad är din position/titel i Bergans daghem?

Jag är ledare inom småbarnspedagogik. Det som hette daghemsföreståndare förut.

2. Hur länge har du jobbat på Bergans daghem?

Sedan 2004.

3. Vilken ålders barn hör till ditt ansvarsområde?

Nå det är ju alla (0-5)

4. Hur förbereder ni er för en utfärd med barnen? Vad bör tas i beaktande före ni lämnar daghemsgården?

Egentligen börjar det med att fundera överlag under året, att ifall dom far på en större utfärd så fyller de i en plan för den utfärden. Dom har funderat på hur dom skall handlar i olika situationer, vad dom skall ta för bussar och vad det finns för risker och vad dom skall beakta under utfärden. Och annars också, fast de bara skall gå till parken så har de funderat vilka riskfaktorer som skall beaktas. Och sen när dom går skall de titta att de har telefon med och närvarolista där det finns uppskrivet vilka barn som är på plats. Barnen har alltid reflexvästar på sig när dom går. Vi har också talat om att det skulle vara bra, speciellt då man går lite längre men annars också, att då de har Ipads (personalen) så skulle det vara bra att ta foto på barngruppen så att man ser, speciellt i Mumindalen (namn på grupp) som är en lite större grupp, att dom skulle ha foto på alla barn i dom kläderna ifall ett barn skulle försvinna.

5. Vilka transportsätt använder ni er av med barnen?

Mest buss, och någon gång tåg. Och nog kan dom också ta metro ifall det går på någon metroutfärd, och spårvagn. Men mest buss.

6. Vad påverkar beslutet av transportsättet?

Beslutet påverkas dels av de riktlinjer vi har och dels av vad som är lämpligast. Användning av abonnerad buss beror på vart vi ska och på ekonomiska resurser.

7. Vad måste tas i beaktande då ni befinner er i ett transportfordon med många barn?

För det första det att man får alla med på bussen. Sen att dom sätter sig, det är ju tryggast att sitta ner att dom inte flyger omkring. Och sen när man går ut så att man får alla med.

8. Påverkar barnens ålder på antingen mängden utfärder ni gör med dem eller på distansen av utfärden?

Jo och barngruppen, hurdana barn det är. Det måste kännas tryggt för vuxna att gå. Om det känns som att det är en sån grupp som man inte kan gå med så många med, så då går man inte så mycket. Med helt småbarn så kan man ha så många i vagn, och då kan det kännas igen tryggare att gå. Men visst påverkar det, och yngre barn har inte samma behov.

9. Anser ni att transportfordonen ni använder er av erbjuder tillräckliga säkerhetsanordningar för små barn?

Ibland funderar man ju förstås att om det i en buss händer en krock, för där finns ju inte bälten. Sen om vi åker abonnerad buss, så finns det i Esbo stads anvisningar att det måste vara en buss med säkerhetsbälte. Tågolyckor sker det ju ändå jätte sällan, men i bussar oftare. Att nog är det ju sånt man funderar på, att det finns en risk.

10. Har ni något annat att tillägga om ämnesområdet ”transport av barn inom en dagvårdsenhet”?

Länge har det ju varit så att man inte får med egen bil transportera barnen, vilket ju helt är en trygghetsfaktor. Jaa och visst, om det händer en olycka så då åker vi taxi. Om man behöver gå till hälsostationen då åker vi taxi och då har man bälte, och en av oss vuxna åker med.

PERSON Z

Plats Esbo Datum 25.03.2019

1. Vad är din position/titel i Bergans daghem?

Barnträdgårdslärare

2. Hur länge har du jobbat på Bergans daghem?

Ganska exakt ett och...vad blir det, ett år och åtta månader.

3. Vilken ålders barn hör till ditt ansvarsområde?

Nå vi är nog alla ansvariga för alla i huset men gruppen som jag jobbar i är då 2-5 åriga.

4. Hur förbereder ni er för en utfärd med barnen? Vad bör tas i beaktande före ni lämnar daghemsgården?

Vi har en utfärdsplan, en lapp som innehåller information om vilken grupp, vart man är på väg, vilken tid man startar, tar man buss, vilken tid bussarna far, vilket nummer bussen har och sen är där också en lista med saker som man tar med sig. Lista på barn som är på plats i daghemmet, lista på kontaktuppgifter till föräldrarna. Där är en lista på olika saker där man skall kryssa i vad allt man har med sig. Vi har en ryggsäck som har ganska mycket färdigt, extra blöjor, första hjälp – saker, papper. Så brukar vi ta busskortet med och telefon och lista på hur många vi är. Det står på utfärdsplanen som fylls i. Innan vi far från dagisgården, så räknar vi att alla e på plats, alla barn får västar på sig och västen har namnet på daghemmet och telefonnumret på sig så att någon utomstående kan ringa ifall något. Vi gör en kö, barnet får ett par. Ibland har dom ett rep som dom kan hålla i o ibland får de hålla i varandras händer. Så går en vuxen alltid först och en sist.

5. Vilka transportsätt använder ni er av med barnen?

Bussar för det mesta. Tåg har vi åkt några gånger.

6. Vad påverkar beslutet av transportsättet?

Det som är smidigast och som man inte behöver gå fem kilometer. Så att det är ganska korta vägar att gå. Det är ändå mycket barn och det tar längre att gå med barn än då man går själv. Det som är smidigast. Inte heller så mycket byten, till exempel så att det skulle vara tre olika bussar. Utan hellre ta en buss som går många ringlar runt ett område, än att byta tre gånger.

7. Vad måste tas i beaktande då ni befinner er i ett transportfordon med många barn?

Till största del det att vi försöker sitta tillsammans och nära varandra så att inte ett barn sitter jätte långt borta. Och så att alla har en sittplats. Vi vuxna är också lite spridda på olika ställen så att vi kan hjälpa snabbt ifall det händer något. Vi brukar också säga åt alla barnen att ha ryggen mot ryggstödet ifall det skulle komma snabba rörelser med bussen.

8. Påverkar barnens ålder på antingen mängden utfärder ni gör med dem eller på distansen av utfärden?

Nej inte skulle jag säga det, bara man är tillräckligt många vuxna. Och så såklart det att man har en känsla av att man klarar av det med alla barn.

9. Anser ni att transportfordonen ni använder er av erbjuder tillräckliga säkerhetsanordningar för små barn?

Jo.

10. Har ni något annat att tillägga om ämnesområdet ”transport av barn inom en dagvårdsenhet”?

Nej.

Bilaga 3 – Enkätguiden

TRANSPORT AV BARN TILL OCH FRÅN DAGHEMMET

Plats _____ Datum _____

Jag som fyller i frågeformulären är barnets/barnens mamma ____ pappa ____

annan vårdnadshavare ____

1. Hur många barn har du i Bergans daghem?

1 ____

2 ____

3 eller flera ____

2. I vilken ålder är ditt barn/dina barn som går i Bergans daghem? (Flera svarsalternativ möjliga)

0-1år ____

2-3 år ____

4-5(6) år ____

3. Hur många kilometer från daghemmet bor ni?

0-2 km ____

3-5 km ____

6-8 km ____

Mera, hur många km? ____

4. Hur tar ni er **oftast** från och till daghemmet? (Flera svarsalternativ möjliga)

Till fots ____

Med cykel (annan lätt-trafik) ____

Med buss ____

Med tåg ____

Med bil ____

Annat, med vad? _____

5. Vilka säkerhetsutrustningar anser ni vara relevanta/bra att ha med tanke på barnets säkerhet, då ni rör er med det ovannämnda (fråga 4) transportsättet? (Flera svarsalternativ möjliga)

Reflex ____

Reflexväst ____

Skyddsanordning i bilen (t. ex bilbarnstol) ____

Säkerhetsbälte i bilen ____

Säkerhetsbälte i kollektivtrafikfordon (t. ex buss) ____

Annat, vad? _____

6. Barnets/barnens ålder påverkar på valet av transportsättet:

Instämmer helt ____

Instämmer i hög grad ____

Instämmer delvis ____

Instämmer i låg grad ____

Instämmer inte alls ___

7. Antalet barn påverkar på valet av transportsättet:

Instämmer helt ___

Instämmer i hög grad ___

Instämmer delvis ___

Instämmer i låg grad ___

Instämmer inte alls ___

8. Avståndet mellan hemmet och daghemmet påverkar på valet av transportsättet:

Instämmer helt ___

Instämmer i hög grad ___

Instämmer delvis ___

Instämmer i låg grad ___

Instämmer inte alls ___

9. Miljön (vädret, temperaturen) påverkar på valet av transportsättet:

Instämmer helt ___

Instämmer i hög grad ___

Instämmer delvis ___

Instämmer i låg grad ___

Instämmer inte alls ___

10. Vilka andra aspekter kan ni tänka er påverka valet av transportsättet då det gäller vägen till och från Bergans daghem?

